

Ο ΠΑΡΑΦΙΛΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Β

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1880.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου ἀρχόμεθα τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Παγκοσμίου Λευκώματος ἐν ᾧ θὰ δημοσιεύωνται κατ' ἐκλογὴν αἱ βιογραφίαι ὄλων τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος.

ΑΔΟΛΦΟΣ ΚΡΕΜΙΕ. Ἐγεννήθη ἐν Νίμῃ τὴν 30 ἀπριλίου 1796. Σπουδάσας τὰ νομικὰ ἐν Αἴγῃ ἐνεγράφη ἐν τῷ δικηγορικῷ καταλόγῳ τῆς γενεθλίου πατρίδος τοῦ ὅπου διεξήγαγε πολλὰς δίκας. Τὸ 1830 ἐδέχθη τὴν ὑπεράσπισιν ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τοῦ Γερνῶν Ρανβίλ ἀρχαίου ὑπουργοῦ τοῦ Καρόλου Ι'.

Ἐκλεχθεὶς κατὰ τὸ 1832 βουλευτὴς τοῦ διαμερίσματος τοῦ Σοικὴν καὶ πάλιν τὸ 1846, ὁ κ. Κρεμιέ ἐκάθισεν ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ ὑπέγραψε τὴν αἴτησιν τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου Γκυζώτου. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς 24 φεβρουαρίου, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν προσωρινὴν κυβέρνησιν, εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς ὁποίας εἰργάσθη καὶ αὐτός.

Διορισθεὶς ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπεκυρώθη ἐν τῇ θέσει τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ἔδωκε τὴν παραίτησίν του συνεπείᾳ τῆς αἰτήσεως περὶ καταδιώξεως τοῦ Λουὶ Βλάνκ.

Ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τοῦ διαμερίσματος τοῦ Σηκουάνα καὶ τοῦ Ἰνδρὸν καὶ Λειγέρου ἐδέχθη τὴν τοῦ δευτέρου ἐκλογὴν· κατόπιν περὶ τῆς

καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῷ 1869 ὅτε οἱ Παρισινοὶ ἐκλογεῖς τὸν ἀπέστειλαν νὰ παρακαθήσῃ εἰς τὸ νομοθετικὸν σῶμα.

Τὴν 4 Σεπτεμβρίου διορίσθη μέλος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἐθνικῆς ἀμύνης καὶ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐξελέγη δὲ μετὰ τοῦ Γαλαὶ Βιζαάν

νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν κυβένησιν ἐν Τούρ.

Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ Φεβρουαρίου 1871 ὁ Κρεμιέ μὴ ἐκλεγείς ὑπ' οὐδενὸς διαμερίσματος παρητήθη ἐκ τῆς κυβερνήσεως. Ἐκλεγθεὶς κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1872 ὡς βουλευτὴς Ἀλγερίου ἐκάθησεν ἐν ταῖς ἀριστεραῖς ἑδραῖς καὶ τότε μό

Μ. ΑΔΟΛΦΟΣ ΚΡΕΜΙΕ.

νον ἔλαβε τὸν λόγον ὅτε ἤρχισεν ἡ συζήτησις περὶ τῶν ζητημάτων τῆς Ἀλγερίας. Ἐξελέγη γερουσιαστὴς ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τὴν 15 Δεκεμβρίου 1875.

Ὁ Κρεμιέ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἰσραηλιτικὴν θρησκείαν καθ' ὅλην δὲ τὴν ζωὴν του ὑπερίσπησε

τοὺς ὁμοθρήσκους του.

Ὁκτὼ ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του ἐκλαυσε τὴν ἀπώλειαν τῆς συζύγου του, ἡ λύπη τῆς ὁποίας ἐπετάχυνε τὸν θάνατον τοῦ ὑπερογδοκονταετοῦς γέροντος.

ΘΟΡΟΥ ΑΛΛΑΞΕΝ

Ὅτε κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ ἔτους 1862 ἡ Β' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξελέξατο τριμελῆ Ἐπιτροπὴν ὅπως προσφέρῃ εἰς τὸν λαοπρόβλητον νεαρόν Πρίγκηπα τῆς Δανιμαρκίας τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα, καὶ ἀναγορεύσῃ αὐτὸν

συνταγματικὸν βασιλεῖα τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸ ὄνομα Γεώργιος Α', πρῶτον ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπῆρξεν, ἅμα ἀριχθεῖσα εἰς Κοπεγχάγην, νὰ θέσῃ στέφανον ἐκ θαλλοῦ ἐλαίας, ἐπιδοθέντα ὑπὸ τῶν ἐν Ἀθήναις καλλιτεχνῶν, ἐπὶ τοῦ ἀ-

γάλματος τοῦ ὑπερφυῶς τούτου νέου Φειδίου τῆς νεωτάτης ἐποχῆς, ἐφ' ᾧ σεμνύνεται ἅπασα ἡ Δανία.

Ὁ λαὸς τῆς Κοπεγχάγης συνεκινήθη μεγάλως ἐπὶ τῇ ἐκτιμῇσει ταύτῃ τῆς μεγαλοφυΐας ὑπὸ λαοῦ, οὗτινος οἱ πρόγονοι ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι τῶν νεωτέρων ἀριστοτεχνῶν καὶ ἐνεθουσάσθη μέχρι δακρύων, ἅπας δὲ ὁ Δανικὸς τύπος ὠμίλησεν ἅπειρα ὑπὲρ Ἑλλάδος, ἐνεκα τοῦ στεφάνου. Αὐτὸς δὲ ὁ Πρόεδρος, ἀναλαμβάνων τὸν στέφανον, εἶπε τὰ ἀξιωμακτικὰ ταῦτα λόγια:

« Δεχόμεθα μετὰ πλείστης εὐχαριστήσεως » καὶ μετὰ δακρύων τὸν στέφανον τοῦτον, τὸν » ἐκ τῆς Ἀθηναϊκῆς ἐλαίας, διότι εἶνε » στέφανος τῆς χώρας ἐκείνης, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ κοινὴ » μήτηρ καὶ διδάσκαλος τῶν ὡραίων τεχνῶν, » καὶ ἐξ ἧς ἠρύσθημεν τὰ πάντα! »

Τοῦ ἀξιολόγου λοιπὸν τούτου καὶ μεγαλοφυῶς καλλιτέχνου σπεύδομεν σήμερον νὰ παραθέσωμεν μετὰ τῆς εἰκόνος καὶ τὴν συνοπτικὴν βιογραφίαν.

Ἡ νεωτέρα γλυπτικὴ ἐναθρύνεται εἰς δύο μεγαλοφυΐας ἐνσμίλλους, εἰς δύο μεγάλα καὶ ἀντίπαλα ὀνόματα: τὸν Θεοφράστειν καὶ τὸν Κανόβαν, τοὺς ὁποίους οἱ σύγχρονοι δὲν ἐδίστασαν νὰ παραβάλωσι πρὸς τοὺς περιδόξους Φειδίαν καὶ Πραξιτέλει τῆς ἀρχαιότητος, ὡς ἀναστήσαντας εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους τὴν ἀρχαίαν τέχνην. Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι, μετὰ μὲν τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνῶν διεμέριζεν ἡ ἀρχαιότης τὸν μερολήπτην αὐτῆς θαυμασμὸν, ἐνῷ ἡ νῦν γενεὰ ἀπέδοτο τὸν δίκαιον φόρον τοῦ θαυμασμοῦ τῆς ἐξίσου πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς ἐφαιμίλλους καλλιτέχνας, καὶ ἐπαύσατο ἀντιπαρθέτουσα αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους. Ἰδίως ὅμως ὁ πολὺς Θεοφράστειν, ὡς ἐπιζήσας τοῦ ἐναμίλλου αὐτοῦ, κεῖται ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν μεταγενεστέρων, εὐχαριστουμένων νὰ ἐγγράψωσιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τοσούτῳ μεγάλα ὀνόματα.

Ὁ περιδόξος οὗτος ἀγαματοποιὸς, τὸ κλέος τῆς Δανιμαρκίας, ἐγεννήθη μὲν ἐν Κοπεγχάγῃ τῷ 1770 ἐξ ἀφανῶν γονέων, ἐτυχεν ὅμως καλλίστης ἀγωγῆς, ἐκπαιδευθεὶς δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν τεχνῶν, διότι παιδιόθεν ἐδείκνυσεν ἀκατάσχετον κλίσιν πρὸς τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν γλυπτικὴν.

Ὁ νέος Βερθόλδος—τοῦτο ἦν τὸ κύριον ὄνομά του—ἀπὸ τῆς δεκαπενταετοῦς αὐτοῦ ἡλικίας ἤρχισε νὰ ἀξιοῦται τῶν διαφορῶν ἐτησίων βραβείων τοῦ καλλιτεχνικοῦ διαγωνισμοῦ, αἱ δὲ λαμπρόταται μετὰ ταῦτα ἐπιτυχίαι του ἐχορήγησαν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ περιηγηθῇ

τρία ἔτη δαπάνῃ τῆς Κυβερνήσεως, μὲ ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν 1200 φράγκων, καὶ τὴν 20 Μαΐου τοῦ 1796 ἀπεχαιρέτισε τὴν πατρίδα του, ἐπιβάς πολεμικοῦ Δανικοῦ πλοίου ἀναχωρήσαντος διὰ τὴν Μεσόγειον.

Φθάς εἰς Ρώμην, κατέγινε νυχθημερόν ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς τέχνης, περιεργαζόμενος πᾶ ἀρχαῖα μνημεῖα καὶ προπαρασκευάζων τὴν δόξαν του. Καὶ ὅμως τὰ ἔργα τῆς σμίλης του δὲν ἠὺχαρίστουν τὴν αὐστηρὰν φιλοκαλίαν του, διό καὶ μόλις ἔφερεν εἰς τέλος ἐν ἄγαλμα, τὸ ἔρριπτε συντετριμμένον εἰς ἀφανῇ τινι γωνίᾳ ἅμα τῷ ἐφαίνετο κατὰ τι ἐλλειπές. Ἐὰν πρέπη νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν ἀποκεφαλισθέντων καὶ κολοβωθέντων ἀγαλμάτων τοῦ ἀριστοτέχνου τούτου διὰ τῆς ἀξίας τῶν ὀλίγων, ἅτινα ἐσώθησαν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν ταύτην, ἀναγκαζόμεθα νὰ μεμψώμεν τὴν αὐστηρότητα Θεοφράστειν.

Ὁ μέγας καλλιτέχνης ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργον, οὗτινος ἡ κατασκευὴ ἔμελλε νὰ κινήσῃ εἰς θαυμασμὸν τὴν Δανιμαρκίαν καὶ ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἀντικείμενον ἔλαβε τὸν Ἰάσωνα σωζόμενον τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους κατεφρόνησε διὰ νὰ ἀνακτήσῃ τὸ χρυσοῦν δέρας. Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1804 τὸ ἐκ γύψου ὑπόδειγμα ἦτο ἑτοιμον· ἀλλ' εἰς τὴν Ρώμην, τὴν ἐστίν ταύτην τῶν καλλιτεχνῶν, δὲν εἶνε εὐκόλῳ νὰ γίνῃ τις γνωστός· τὸ ἀριστούργημα τοῦ νέου ἐρμολύφου δὲν ἐθαυμάσθη ὅσον ἤξιζε· καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος μίαν τῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ τὸ παρτήρησε πολλὴν ὥραν, συνέτριψε τὴν κεφαλὴν του καὶ τὸ ἔρριψε μετὰ τῶν τόσων ἄλλων, ἅτινα ἐκατατομήθησαν πρὸ αὐτοῦ.

Ἡ τριετής προθεσμία ἤγγιζε, καὶ ὁ Θεοφράστειν ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Κατ' ἀρχὰς ἀπεφάσισε νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ φθινόπωρον, ἀλλ' ἀκολούθως ἀνέβαλε τὴν ἀναχώρησίν του μέχρι τῆς ἀνοίξεως. Τὸ διάστημα τοῦτο ἤρκεσεν εἰς τὸ νὰ κατασκευασθῇ ἐκ γύψου νέος Ἰάσων, ἀναστήματος φυσικοῦ.

Μετ' ὀλίγον διεφημίσθη εἰς Ρώμην ὅτι ἐξαίσιόν τι ἀριστούργημα ἐφιλοτεχνήθη ὑπὸ νέου ἀγαματοποιοῦ ξένου· πλῆθος συρρέει εἰς τὴν οἰκίαν του, θαυμάζει, ἀλλ' ὁ θαυμασμὸς ἐξηγεῖται διὰ ξηρῶν ἐπαίνων, ἐπιθυμητῶν μὲν, ἀλλ' ὀλίγον ἐνθαρρυντικῶν. Παρ' ὀλίγον τὸ νέον ἄγαλμα νὰ πάθῃ ὅ,τι καὶ τὰ πρὸ αὐτοῦ. Τί νὰ πράξῃ ἐν τοσούτῳ; Ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως ἤγγιζεν· ἡ Δανιμαρκία ἐζήτηε τὸν νέον τῆς καλλιτέχνης, οὐδ' εἶχεν αὐτὸς πόρους ὅπως παρατείνῃ τὴν ἐν Ρώμῃ διατριβὴν του. Ἡ ταχυδρομικὴ ἄμαξα ἐξευξε τοὺς ἵππους, ὁ ἡνίοχος παρεπονεῖτο ὅτι

ήργοπόρουν οί ξένοι του, όταν ό συνοδοιπόρος του Θορουάλδσεν φθάσας ανήγγειλεν ότι τά διαβατήρια δέν είχαν επιθεωρηθῇ.

Ανέβαλε λοιπόν τήν αναχώρησιν εἰς τήν αὐριον. Ὅποια τῆς τύχης εὐνοια! οί καιροί τῆς δοκιμασίας είχαν παρέλθει, διότι τήν ἰδίαν ἐκεί-

νην ἡμέραν ἔρθατεν εἰς Ρώμην Ἄγγλος τις βαθύπλουτος, Θωμᾶς Χόπ ὀνομαζόμενος, τόν ὁποῖον ὁ ὁδηγός του ἔφερεν εἰς τό ἐργαστήριον τοῦ Θορουάλδσεν διὰ νά παρατηρήσῃ τό ἀγαλμα τοῦ Ἰάσωνος, περί οὗ τοσούτος ἐγένετο λόγος.

Ὁ Χόπ. εὐρών αὐτό ἀξιοθαύμαπτον, ἠρώτησε

ΘΟΡΟΥΑΛΔΣΕΝ

πόση δαπάνη ἐχρειάζετο διὰ νά λαξευθῇ εἰς μάρμαρον. «Ἐξακόσια σελίνια, ἀπεκρίθη ὁ νέος τεχνίτης.— Εἶναι ὀλιγώτατον, ἐπανελάβεν ὁ φιλοτέχνης Ἄγγλος· σέ δίδω ὀκτακόσια, καί περιπλέον σοί παραχωρῶ τό ἀναγκαιῶν μάρμαρον, ἐπὶ συμφωνίᾳ ὁμως νά ἀρχίσῃς ἀμέσως τήν ἐργασίαν.» Ἐκ τοιούτων τυχαίων εὐτελῶν περιπτώσεων ἐξαρτᾶται πολλάκις ἡ τύχη τῶν με-

γάλων ἀνδρῶν· ἐάν ὁ Ἄγγλος αὐτός δέν ἤρχετο τήν ἡμέραν ἐκείνην εἰς Ρώμην, εἰς τῶν ἐνδοξότερων συγχρόνων ἀριστοτεχνῶν ἤθελε ζήσῃ ἀφανής. Ὁ Θορουάλδσεν ανέβαλε καί πάλιν τήν αναχώρησίν του, καί ἡ τελειοποίησις τοῦ ἀγάλματος ἐπροξένησεν εἰς αὐτόν φήμην, ἥτις ῥύξανε καθ' ἐκάστην καί συνετέλεσεν εἰς τό νά ἀποκτήσῃ περιουσίαν ἀνεξάρτητον.

Ὁ Ναπολέων κυριεύσας τὴν Ἰταλίαν, ἠθέλησε νὰ ἀνεγείρῃ παλάτιον αὐτοκρατορικὸν εἰς Ρώμην, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐξελέξατο ἑαρινά τινα παλάτια τοῦ Πάπα. Ἡ Ἀκαδημία προέτεινεν εἰς τὸν Θορουάλδσεν νὰ κατασκευάσῃ τὰς ζωοφόρους θαλάμῳ τινῶν· οὗτος παρέστησε τὴν θριαμβευτικὴν εἰσόδον Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο, ἀληθῶς ἔργον κυκλώπειον, ἀνεγνωρίσθη ὡς τὸ ἐντελέστερον τῆς τέχνης ἀριστουργήμα μετὰ τὴν ἑνδοξὸν ἐποχὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἀγαλματοποιίας.

Τῷ 1819 ὁ Θορουάλδσεν ἐπανῆλθεν εἰς Κοπεγχάγην, ὅθεν ἠθέλησε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀφεύκτως τὸ ἐπόμενον ἔτος διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν συντελέσασαν πρὸς ἀπαθανατισμὸν τοῦ μητροπολιν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ ὁδοιπορία του ὁμοιάζε πομπὴν ἐπινίκειον· πανταχοῦ τῆς Γερμανίας ὅθεν διῆλθεν, εἰς Βιέννην, εἰς Βαρσοβίαν μέγιστα τιμαὶ ἀπεδόθησαν εἰς αὐτὸν, καὶ πανταχοῦ ὁ ἑνδοξὸς καλλιτέχνης κατέλειπεν ἀνὰ ἕν θαῦμα τῆς σμίκλης του.

Ὁ Θορουάλδσεν ἀπέκτησεν ἐν Ρώμῃ μεγίστην περιουσίαν, ἧς ἐποίησεν ἐντιμὸν καὶ ὠφέλιμον χρῆσιν. Ἐπροικοδόμησεν ἀδρῶς Μουσεῖον ἐθνικὸν εἰς Κοπεγχάγην, ὅπου ἐπανελθὼν τῷ 1838, διῆλθεν αὐτόθι τὸ λοιπὸν τοῦ βίου του. Ἀπέθανε δὲ αἰφνιδίως τὴν 24 μαρτίου 1844.

Ὁ Θορουάλδσεν δὲν ἐνυμφεύθη ποτὲ, οὔτε εἶχε συγγενῇ τινα. Ἀφῆκε δὲ κληρονόμον του τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ ἐναποτεθῶσι τὰ ἔργα του εἰς τὸ ἰδικὸν Μουσεῖον, περὶ οὗ διελάθμεν ἀνωτέρω, καὶ οὗτινος τὰ ἐγκαίνια ἐγένοντο μετὰ μεγίστης πομπῆς τῷ 1846. Εἰς δὲ τῶν συγχρόνων Ἀθηνῶν τεχνιτῶν ἐδῆμοσίευσεν τῷ 1854 ἐν Κοπεγχάγῃ ὑπὸ τὸν τίτλον Μουσείον Θορουάλδσεν πλήρη συλλογὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἀπαρτιζομένην ἐξ 420 λιθογραφημένων πινάκων, καθ' ἣν τάξιν εὔρηται τοποθετημένα ἐν τῷ Μουσείῳ.

Ἡ τέχνη τοῦ Θορουάλδσεν εἶνε σεμνὴ καὶ σοβαρὰ, συναρμολογουμένη πάντοτε μετὰ τὸ περιστώμενον ὑποκείμενον, διαστέλλεται δὲ πρὸ πάντων διὰ τῆς καθαριότητος τῆς γλυφῆς καὶ τῆς ἐπιχαρίτου διαθέσεως, συμφώνου αἰείποτε μετὰ τὰς αὐστηροτέρας ἀπαιτήσεις. Ὁ συνδυασμὸς οὗτος καθιστᾷ μόνος τὰ ἔργα του ἀριστουργήματα. Πρὸ πάντων δὲ ὑπερέβη τοὺς συγχρόνους καλλιτέχνας ὡς πρὸς τὴν φανταστικὴν καὶ ἰδίως τὴν μυθολογικὴν παράστασιν τῶν εἰκόνων.

ΤΙ ΕΣΤΙΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΘΩΜΑ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φυλλ. σελ. 41).

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν ἀναγεγραμμένοι αἱ σωτηριωδέσταται αὐταὶ ἀρχαί· καθιέρωσις τοῦ θείου δικαίου ἡτοι ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἀναγνώρισις τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ, κατάργησις τῶν φεουδαλικῶν δικαίων καὶ ἀνακήρυξις τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν ἐνώπιον τοῦ νόμου· ἡ καθιέρωσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐργάζεσθαι καὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Τὰς ἀρχὰς ταύτας ἡσπάσθησαν παραχρῆμα ὅλοι τῆς Εὐρώπης οἱ λαοὶ καὶ καθιέρωσαν ἐν τοῖς δημοσίοις προγράμμασιν· ὅλοι οἱ διαπαιδαγωγηθέντες ἐν ταῖς ἀρχαῖς ταύταις ἀπετίναξαν ἀμέσως τὸν ζυγὸν τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς δουλείας καὶ ἀνέπνευσαν τὸν ζωογόνον τῆς ἐλευθερίας ἀέρα. Οὕτω συνέστησαν τὰ μεγάλα εὐρωπαϊκὰ κράτη, συνετάχθησαν νόμοι σοφοὶ διέποντες αὐτὰ καὶ οὕτω προήχθη ὁ κόσμος, εἰς ἣν σήμερον εὐρίσκεται κατὰστασιν.

Ἰδού τὸ πᾶν ὁρᾶμα τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἱστορία εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἀπλοῦν ἐταστικὸν ρίψῃ βλέμμα ἐν αὐτῇ. Βλέπετε ὁποίας μεταβολὰς ὑπέστη ἡ ἀνθρωπότης κατὰ τὸ μακροχρόνιον διάστημα τοῦ βίου αὐτῆς· αἱ δὲ μεταβολαὶ αὗται δὲν ἐγένοντο ἀνευ λόγων καὶ τυχαίως, ἀλλ' ἔχουσι σπουδαιότατους λόγους προκαλέσαντας αὐτάς. Ἡ ἱστορία διδάσκει ὅλους τούτους τοὺς λόγους.

Ἐξετάσαντες ἐν συνόψει ἀνωτέρω τίς ἡ ὠφέλεια καὶ σπουδαιότης τῆς ἱστορίας ἐναπολείπεται ἡμῖν εἰσέτι νὰ μάθωμεν τίνες αἱ πηγαί, καὶ τίνες αἱ βοηθητικαὶ εἰς αὐτὴν ἐπιστῆμαι, πιστεύω δὲ ὅτι ἡ ἐντιμὸς ὁμήγουρις θέλει μοι παράσχῃ ἐπὶ τινος εἰσέτι στιγμᾶς τὴν εὐγενῆ αὐτῆς ἀκρόασιν. Δύο εἰδῶν πηγαὶ εὐρίσκει ὁ μέλλων νὰ γράψῃ ἱστορίαν αἱ μὲν εἶναι γραφαί, αἱ δὲ ἄγραφοι· καὶ γραφαί μὲν εἶναι τὰ συγ-

γράμματα τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν, οἵτινες ἐγκατέλιπον ἡμῖν ἔργα σπουδαιότατον φῶς ἐπὶ τῆς ἱστορίας ἐπιχέοντα. Ἄγραφοι δὲ τὰ διάφορα μνημεῖα, τὰ ὅποια περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν καὶ ἐκληροδότησαν ἡμῖν οἱ ἀρχαῖοι, ὅπως δι' αὐτῶν μάθωμεν τὸν βίον αὐτῶν. Αἱ καθ' ἡμέραν γενόμεναι ἀνασκαφαὶ καὶ τὰ πολυάριθμα μνημεῖα, ἅτινα καλύπτει ἡ κόνις τῶν ἐρείπων καὶ τὰ ὅποια ἐξάγονται εἰς τὸ φῶς προσθέτουσι ἀνὰ μίαν σελίδα εἰς τὴν μεγάλην ἱστορικὴν βίβλον· πολλὰ σκοτεινὰ ἢ ἀσαφῆ καὶ ἐσφαλμένα χωρία τῶν ἀρχαίων ἱστορικῶν ἐφωτίσθησαν καὶ διωρθώθησαν διὰ τῶν μνημείων τούτων.

Πραγματικῶς ἐὰν ἡ ἀρχαιολογία δὲν παρεῖχε τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἱστορίαν, ἠθέλομεν ἀγνωεῖν πολλὰς καὶ τὰς σπουδαιότατας μάλιστα λεπτομερείας πολλῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος οἱ ὅποιοι ἐτόφησαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν πόλεων τὰς ὁποίας κατέκχσαν. Ἀφ' οὗτου μάλιστα κατωρθώθη ἡ ἀνάγνωσις τῆς γραφῆς τῶν ἀρχαίων λαῶν, ἀφ' οὗτου πολυάριθμοι λόγιοι ὀνομασθέντες ἀσιανολόγοι ἀφιέρωσαν τὸν βίον αὐτῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν λειψάνων τῆς ἀνατολικῆς ἀρχαιότητος, ἀφ' οὗτου ὁ Σοαμπολιὼν ὁ νῆος εὗρε τὴν κλεῖδα τῶν ἱερογλυφικῶν, ὁ δὲ Γούττρενδ τῶν σφηνειδῶν τῶν Χαλδαίων, ἡ ἱστορία τῆς ἀνατολικῆς ἀρχαιότητος ἀνεπτύχθη τοσούτον ὥστε ἐὰν σήμερον λάβητε ἀνὰ χεῖρας ἓνα ἱστορικὸν τῆς ἀρχαιότητος τὸν Ἡρόδοτον λ. χ. ἢ τὸν Σικελιώτην Διόδωρον καὶ ἀναγνώσχητε μετ' αὐτοὺς καὶ μίαν ἱστορίαν συγγραφείσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων ἀνακαλύψεων θὰ ἴδῃτε ὅτι ἡμεῖς μετὰ παρέλευσιν 2,000 περίπου ἐτῶν γινώσκομεν πολὺ ἀκριβέστερα καὶ πλείοντα περὶ τῶν λαῶν τούτων ἢ ἐκαῖνοι οἵτινες ὑπῆρξαν σύγχρονοι αὐτῶν. Ἡ πρόοδος αὕτη ὀφείλεται εἰς τὰς ἀκαμάτους ἐρεῦνας τῶν σοφῶν, ὧν οἱ πλεῖστοι ἐπέσαν θύματα τῆς αὐταπαρνησίας των· ὅποιοι ὅμως θησαυροὶ μένουσιν εἰσέτι κεκρυμμένοι καὶ ὁπόσαι σκοτειναὶ τῆς ἱστορίας σελίδαι θὰ διαφωτισθῶσιν ἐὰν ἀνακαλυφθῶσι! Διάσημος γάλλος αἰγυπτιολόγος ὁ Μαριέτ ὁμιλῶν ἐσχάτως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας περὶ τῶν ἐν Αἰγύ-

πτῳ γενομένων ἀνακαλύψεων ἔλεγεν ὅτι πλεῖστα εἰσέτι λείψανα τῆς ἀρχαιότητος καλύπτονται ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῆς Αἰγύπτου τὰ ὅποια ἀνευρισκόμενα θὰ φωτίσωσι μέγα μέρος τῆς ἱστορίας.

Ἑτεραι σπουδαιόταται πηγαὶ τῆς ἱστορίας εἶναι ἡ γεωγραφία καὶ ἡ χρονολογία· καὶ ἡ μὲν πρώτη εἶναι ἡ περιγραφή τῶν χωρῶν, ἐν οἷς ἐτελέσθησαν τὰ ὑπὸ τῆς ἱστορίας ἀναφερόμενα διάφορα γεγονότα, ἡ δὲ δευτέρα προσδιορίζει τὸν χρόνον καθ' ὃν ταῦτα ἐτελέσθησαν.

Μέχρι τινος ἐνομιζέτο ὅτι ἡ γεωγραφία εἶναι βοηθητικὴ μόνη τῆς ἱστορίας ἐπιστήμη, ἀλλ' αἱ νεώτεραι ἐρευναι ἀπέδειξαν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τῶν μελετῶν αὐτῆς. Διὰ τῆς γεωγραφίας ἡρμηνεύθησαν σήμερον πολλὰ μυστήρια τῆς ἱστορίας καὶ ἐξηγήθησαν τὰ αἷτια πολλῶν γεγονότων. Ἡ νεωτέρα αὕτη ἱστορικὴ σχολὴ ἀριθμεῖ ἤδη πολλοὺς ὁπαδοὺς ἐκ τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης. Διαπρεπὴς φιλολόγος ὁ Ἀλφρέδος Μωρὺ προλογιζόμενος τοῦ ἀρίστου αὐτοῦ συγγράμματος Ἡ Γῆ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔγραφε ταῦτα: «Ἐπὶ μακρὸν χρόνον πραγματευόμενος ἐν τῇ ἱστορίᾳ περὶ τῆς πορείας τῶν γεγονότων καὶ τῶν στρατῶν, ὠμίλουν μόνον περὶ τῶν ἠθικῶν αἰτίων καὶ περὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ἐξήσκησαν, ὅσοι εὕρισκοντο ἐπὶ κεφαλῇς τῶν ἐθνῶν. Ὁ ἱστορικὸς προσεπάθει νὰ ἐκθέσῃ τὴν σειρὰν τῶν γεγονότων εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεμίγνυσεν ἐνίοτε τὴν περιγραφὴν εἰκόνης τινος τῆς κοινωνίας ἢ τὸν χαρακτῆρα πολιτικοῦ τινος ἥρωος· ἀλλ' ἡμέλει συνήθως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἀληθῆ αἷτια ἅτινα προηγούμενα τῶν γεγονότων. Τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ἐτελέσθησαν αἱ ἐπαναστάσεις, τὸ κλίμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐγίνοντο αἱ κοινωνικαὶ μεταβολαί, ἡ φυλὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆλθον οἱ λαοί, ἡ διανοητικὴ αὐτῶν κατὰστασις, τὸ πνεῦμά των, ἡ ἰδιοσυγκρασία των, τὰ ἥθη των ἔμενον ἀνεξέταστα.» Ἡ ἐξήγησις ὅλων τούτων ὀφείλεται εἰς τὴν γεωγραφίαν· εἰς τί λ. χ. ἀποδοτέον τὴν παρὰ τοῖς Ἀνατολικοῖς λαοῖς πολυγαμίαν παρὰ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς θερμότητος τοῦ κλίματος; ἢ τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῶν Φοινίκων παρὰ εἰς τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς χώρας των; Εἰς τὴν σειρὰν τῶν μελετῶν μας θὰ τύχωμεν πολλάκις τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐ-

ξηγήσωμεν διὰ τῆς γεωγραφίας τὰ διάφορα ιστορικά γεγονότα καὶ θὰ ἰδῆτε, κύριοι, πόσα μυστήρια τῆς ἱστορίας θὰ κατορθώσωμεν νὰ ἀνιχνεύσωμεν.

Ὁ μέλλων λοιπὸν νὰ συγγράψῃ ἱστορίαν ὀφείλει ἐπιμελελημένως νὰ ἐξετάσῃ ὅλας ταύτας τὰς πηγάς. Ἄλλ' ἐπειδὴ καθὼς καὶ ἐν ἀρχῇ εἵπομεν, ἡ ἱστορία δὲν εἶναι ἀπλὴ τῶν γεγονότων ἔκθεσις, ὁ ἱστορικός δεόν συνάμα νὰ σπουδάσῃ καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐπιστήμην ἣτις συνίσταται εἰς τὸ περὶ τοῦ πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν.

Ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη εἶναι βαθεῖα κριτικὴ μελέτη ὅλων τῶν ποικίλων συμβάντων, τὰ ὅποια ἡ ἀνθρωπότης διέπραξε μέχρι τοῦδε, ἡ ἀκριβὴς καὶ λεπτομερὴς αὐτῶν ἔκθεσις καὶ ἡ ἀμερόληπτος ἐκτίμησις.

Ὅποια λοιπὸν ἡ εὐθύνη τοῦ ἱστορικοῦ! Διὰ τοῦτο καὶ ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος ἱστορικός Θουκυδίδης φιλοσοφικῶς ἀπεφάνητο περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἰπὼν ὅτι ἐγράφη ἵνα ᾗ κτῆμα εἰς αἰεὶ, ἄλλως ἐὰν ἡ ἱστορία ἦτο ἀπλὴ γεγονότων ἀφήγησις, ἐὰν ἦτο μόνον ἔκθεσις διαφόρων πράξεων τῶν παρελθουσῶν γενεῶν οὐδὲν θὰ παρεῖχε τὸ ἐνδιαφέρον τε ἡσθάνετό τις τέρψιν βεβαίως ἀναγινώσκων τὴν περιγραφὴν διαφόρων γεγονότων, ὡς ἐὰν ἀνεγίνωσκε διήγημά τι ἡ μυθιστορίαν, οὐδαμῶς ὅμως θὰ ἀπῆλαυε τῆς ὑψίστης ἐκείνης ὠφελείας, ἣν σήμερον παρέχει ἡ ἱστορία.

Πρότινος μάλιστα χρόνου νέος ἐμορφώθη ἐπιστημονικὸς κλάδος τῆς ἱστορίας ἡ φιλοσοφία τῆς ἱστορίας εἰσαχθεῖσα πολλαχοῦ καὶ ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν πανεπιστημείων. Καὶ ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀνάγκην τῆς μορφώσεως τοῦ νέου τούτου ἱστορικοῦ κλάδου, Ἄφοῦ ἡ ἱστορία πρέπει νὰ ᾔναι φιλοσοφικὴ τῶν γεγονότων ἔρευνα, πρὸς τί ἡ διὰ τῆς φιλοσοφίας ἐκτίμησις καὶ μελέτη τῆς ἱστορίας; Εἵπομεν καὶ προηγουμένως ὅτι ἡ ἱστορία δεόν νὰ φωτίζεται διὰ τῆς φιλοσοφικῆς ὁδοῦ, διότι τί ἄλλο εἶναι ἡ ἱστορία ἢ φιλοσοφία διδασκομένη διὰ γεγονότων, πρᾶξις πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας. Μὴ

ὁ φιλόσοφος δὲν ἀρύεται πάντοτε τὰ δόγματα αὐτοῦ ἐκ τῆς ἱστορικῆς βίβλου; μὴ ἡ φιλοσοφία δὲν εἶναι ἀπόρροια τῆς μελέτης τοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος;

Ἄλλ' ὅπως φθάσῃ ἡ ἱστορικὴ ἐπιστήμη εἰς τὸ σημεῖον εἰς ὃ εὐρίσκεται ἤδη πλείους διήλθε περιόδους. Ἀνοίξατε τὰ ἱστορικὰ συγγράμματα τῆς ἀρχαιότητος, μόλις θέλητε ἀπαντήσῃ ὀλίγη ἵχνη τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης.

Ὁ Ἡρόδοτος γράφει γεγονότα δυνάμενα μόνον νὰ τέρψωσι, ὁ Θουκυδίδης καίτοι ποικίλλει τὴν διήγησίν του διὰ φιλοσοφικῶν θεωριῶν πραγματεύεται ὅμως περὶ ἐνὸς μόνου τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας ἐπεισοδίου· ὁ Ξενοφὼν καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος διαχαράττουσι καὶ πῶς τὰ ἵχνη τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης. Οἱ λατῖνοι ἱστορικοὶ εἶναι ἐπίσης ἀπλοὶ χρονολόγοι· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κριτικὸς Τάκητος ἡμέλησε νὰ ἐρμηνεύσῃ τὰ αἷτια τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. Σήμερον ὅμως ἡ ἱστορία ἔκαμε γιγαντιαίας προόδους φωτισθεῖσα ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας.

Ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουσι τὴν σπουδαιότητα τῆς ἱστορίας. Ἡ μελέτη αὐτῆς δεόν νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην τάξιν αὐτῆς σπουδῆς ἡμῶν, ἐν δὲ τοῖς καθημερινοῖς ἀναγνώσμασι πρέπει νὰ προτιμᾶται παντὸς ἑτέρου τερψιθύμου ἀναγνώσματος καὶ ἰδίᾳ τῶν μυθιστορημάτων, ἅτινα κακῇ μοίρᾳ, κατέκλυσαν τὰς βιβλιοθήκας καὶ τὰς αἰθούσας μας. Ἴδου ὁ περιφανὴς φιλόσοφος τῆς Γαλλίας Γκυζῶτος τί λέγει παραβάλλων τὸ μυθιστόρημα πρὸς τὴν ἱστορίαν. «Πολλοὶ θέλουσι μυθιστορήματα· ἀλλὰ διατί δὲν ἐγκύπτουσιν εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας; Ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ ἀνεύρισκον τὸν ἐσωτερικὸν βίον, τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν ποικιλοτάτων καὶ δραματικωτάτων αὐτοῦ σκηνῶν.

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ θὰ ἀνεκάλυπτον τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν μετὰ τῶν ζωηροτάτων καὶ γλυκυτάτων παθῶν τῆς καὶ διὰ τὸ ἐξοχώτατον θέλητρον τῆς πραγματικότητος. Καγὼ θαυμάζω ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὴν φαντασίαν, τὴν δημιουργὸν δύναμιν τὴν παράγουσαν ἐκ τοῦ μηδενὸς τὰ ὄντα, τὴν ἐμφυχοῦσαν, χρωματίζουσα καὶ ζωοποιοῦσαν αὐτὰ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἀναπτύσσουσαν ἅπαντα

τὴν πλοῦτον τῆς ψυχῆς καὶ τὰς περιπετείας τῆς τύχης. Ἀλλὰ τὰ ὄντα τὰ ὁποῖα ἔζησαν πραγματικῶς, καὶ πραγματικῶς ἠσθάνθησαν τὰς πληγὰς τῆς τύχης, τὰ πάθη, τὰς εὐφροσύνας καὶ τὰς ἀλγηδόνας, ὧν ἡ θεὰ τοσοῦτον ἐπιδρᾷ ἐφ' ἡμᾶς, θέλγουσι καὶ συγκινοῦσι μὲν τὴν ψυχὴν πολλῶν πλεῖον ἢ τὰ τελειότερα ποιητικὰ ἢ μυθιστορικὰ ποιήματα. Τὸ πλάσμα τὸ ζῶν, τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ εἶναι πολὺ ὠραιότερον παρὰ πάντα τὰ πλάσματα τῶν ἀνθρώπων· πάντων δὲ τῶν ποιητῶν μέγιστος εἶναι ὁ Θεός. »

Ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ διαστήμου φιλοσόφου ἄριστα ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἱστορία οὐ μόνον τῆς μυθιστορίας ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ποιήσεως ὑπερέχει μεθ' ὅλα ὅσα περὶ τοῦ ἐναντίου ὁ Σταγειρίτης φιλόσοφος ἀπεφάνητο ἀφιλοσοφώτερον καὶ σπουδαιότερον ποιήσεις ἱστορίας ἐστίν. »

Δι' ὅλα ταῦτα ἡ μελέτη τῆς ἱστορίας εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπαναλαμβάνομεν δὲ καὶ ἄλλιν ὅτι δὲν εἶναι ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις δὲν γνωρίζει τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει. Ἡ γνῶσις καὶ σπουδὴ τῆς ἱστορίας εἶναι ὁ πρῶτος καὶ μείζων ὁδηγὸς ἡμῶν πρὸς τὴν πρόθεσιν καὶ ὁ οἰκουμενικὸς διδάσκαλος. Ἐν γένει εὐνόμεθα νὰ ἀποφανθῶμεν ὅτι διὰ νὰ καταστή τις ἄξιος καὶ ἐπωφελὴς τῆς κοινωνίας μέλος πρέπει νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱστορίαν.

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ

Α

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝΟΣ.

Τὴν 28 Ἰανουαρίου 1866 ὁ Λιβιγκστὼν ἐφθασεν εἰς Ζανζιβάρην, παρασκευαζόμενος διὰ τὴν τρίτην αὐτοῦ ἐκδρομὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀφρικῆς. Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης περιηγήσεως, τῆς ὁποίας δὲν προσέβλεπε ποσῶς τὴν διάρκειαν καὶ ἥτις ἐμελλε νὰ δώσῃ τοσοῦτον ἐνδοξον τέλος εἰς τὸ στάδιον τοῦ διαστήμου

περιηγητοῦ, ὑπέσχετο νὰ συνδίσῃ τὰς τελευταίας ἀνακαλύψεις τοῦ Βούρτωνα πρὸς βορρᾶν τῆς Ζανζιβάρης πρὸς τὰς περιηγήσεις τῶν προκατόχων του, κατόπιν νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ δυτικὰ τῆς Τανγανίκας, ὅπου ἐνόμιζεν ὅτι θὰ εὔρη τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου γεωγραφικοῦ αἰνίγματος τῶν πηγῶν τοῦ Νεῖλου.

Διαμείνας ἐπὶ ἓνα μῆνα ἐν Ζανζιβάρῃ, ὁ Λιβιγκστὼν κατέλειπε τὴν νῆτον καὶ ἀπεβιβάσθη μετὰ τῆς συνοδείας του εἰς τὴν λιμένα τῆς Μινκιδάνης, πλησίον τῆς κοίτης τοῦ Ροβοῦμα, ποταμίου τὸ ὁποῖον χωρίζεται ἀπὸ τῆς λίμνης Νυάσσης διὰ τῶν ὀρέων τῆς ἀνατολικῆς περιφέρειας, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ περιηγητὴς ἐσκόπευε νὰ ἀνέλθῃ.

Ὁ Λιβιγκστὼν, μεθ' ὅλους τοὺς καμάτους καὶ τὴν ἡλικίαν του, ἐφαίνετο ἀναγεννώμενος ὅταν εἶθετε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης τῆς Ἀφρικῆς.

« Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσέρχομαι εἰς τὴν Ἀφρικὴν, γράφει, αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν λίαν εὐχαριστημένον. Ὅταν ἐπανέρχομαι εἰς αὐτὴν μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ βελτιώσω τὴν τύχην τῶν Ἰθαγενῶν, τὸ πᾶν χαίρει ἐν ἐμοί. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν συνήθων ἐθνοτυποιῶν, ἡ ἀφιξίς μας εἰς τι χωρίον, αἱ ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις μας, ταῦτα πάντα καθιστῶσι γνωστὸν τὸ ἔθνος διὰ τοῦ ὁποίου θὰ φωτισθῇ ἡ χώρα των ἀπαλλασσομένη ἐκ τῆς πίστεως τῶν μαύρων. Ἀλλως τε ἡ καθαρῶς φυσικὴ τῆς περιηγήσεως ἡδονὴ εἶναι μεγίστη αὐτὴ καθ' ἑαυτήν. »

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς πορείας του αἱ δυσχερεῖαι πανταχόθεν περιεκύκλωσαν τὸν περιηγητὴν τῆς Ἀφρικῆς. Ἡ χώρα καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν διωκτῶν τῶν δούλων ἦτο σχεδὸν ἔρημος ἢ τοῦλάχιστον οἱ κάτοικοι ἐσώζοντο διὰ τῆς προσεγγίσεως τῆς συνοδείας πρὸς τούτοις δὲ ἡ ἔλλειψις ἀτραποῦ καθίστα δυσχερὴ τὴν πορείαν. Εἰς τινὰ μέρη οἱ περιηγηταὶ μετὰ τὸν πέλεκυν εἰς τὰς χεῖρας μόνον ἠδύναντο νὰ εὕρισκουν διόδον.

« Τὴν 12 Ἀπριλίου, λέγει ὁ Λιβιγκστὼν ἡ λόγμη τοῦ δάσους ἦτο τόσον πυκνὴ, ὥστε οἱ ἄνθρωποι μου ἐνόμιζον ὅτι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν ἀνοίξωσι· τοῦτο ἐξηκολούθησεν οὕτω ἐπὶ

πέντε χιλιόμετρα. Τὰ δένδρα δὲν εἶναι μεγάλα, ἀλλὰ τόσον πυκνὰ ὥστε ἀπαιτεῖται μεγάλη ἐργασία διὰ νὰ ἀνοίξῃ τις τὸν δρόμον καὶ νὰ ὑψώσῃ τὸν θόλον. Πρὸ τῆς ἀποδεκατίσεως τῶν κατοίκων διὰ τῆς μεταναστεύσεως, ὅλαι αὗται αἱ λόχμαι ἦσαν καλλιεργημέναι· ὡς ἐκ τούτου, δὲν βλέπει τις ἐνταῦθα μεγάλα δένδρα. Πολλοὶ

Τὸ θέαμα καθίσταται οἰκτρότερον ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ χώρα εἶναι εὐφορος καὶ οἱ κάτοικοι φαίνονται ἐργατικοὶ καὶ φιλήσυχοι.

« Πανταχοῦ χωρία, λέγει ὁ περιηγητής, ἔχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἑκατὸν καὶ πλέον οἰκίας. Ὅλα τὰ ὑγρά μέρη εἶναι πλημμυρισμένα καὶ τὰ ὕδατα τῆς πλημμύρας χρησιμεύουσιν

Ο ΛΙΒΙΓΚΣΤΩΝ

κορμοὶ ἔχουσι πάχος καλὰμης καὶ εὐρίσκονται ἀναμίξ μετὰ κληματίδων.»

Ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἡ συνοδεία ἀνῆρχετο τὴν κοιλάδα τῆς Ροβοῦμης. Πανταχοῦ ὁ Λιβιγκστὼν παρετήρει τὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας ἐπῆνεγον οἱ διῶκται τῶν δούλων. Τὰ πολυάριθμα καὶ καλῶς ἐκτισμένα χωρία εἶναι σχεδὸν ἔρημα, αἱ ἀτραποὶ πληροῦνται σκελετῶν τῶν δυστυγῶν δούλων ἐγκαταλειφθέντων ἢ θυσιασθέντων.

εἰς τὴν ἄρδευσιν τῶν χαμηλοτέρων γαιῶν. Τὸ μεγαλῆτερον μέρος τῶν πηγῶν παράγει σίδηρον διὰ τῆς σκωρίας, τὴν ὁποίαν ἀποθέτουσι. Τὰ δένδρα εἶναι μικρά. Πολλὴ χλόη καὶ ἄνθη ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τῶν γαιῶν καὶ πλησίον τῶν ὑδάτων.

Τὰ ὄρη ὑψοῦνται ἑξακόσια ἢ ἑννεακόσια μέτρα καὶ πλέον ὑπὲρ τὴν βάσιν των· ἀκαταπαύστως ἐστρεφόμεθα ἀναβαίνοντες ἢ καταβαίνον-

τες τὰς ἀποκρήμνους κλιτύας, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται ἡ χώρα.»

Τέλος τὴν 8 αὐγούστου ὁ Λιβυγκστὼν εὐρέθη ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς ἐξαισίου λίμνης Νυάσσης, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνκαλύψει πρὸ ἐννέα ἐτῶν.

Οἱ κάτοικοι ὀνομαζόμενοι Μαγκάγια, εἶχον ἀκούει περὶ τοῦ περιηγητοῦ καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν φιλικώτατα.

Ἔχουσι τὴν κόμην πυκνοτάτην, τὸν πώγωνα ἐξέχοντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτόχθονα φυλὴν. Τὸ σῶμα καὶ τὰ μέλη τῶν εἶναι καλοκαμωμένα, τὸ δὲ πρόσωπον γλυκὺ παρὰ τοῖς ἀνδράσι· αἱ γυναῖκες τῶν εἶναι χονδροειδεῖς καὶ λίαν μελαγχροῖναι ἀλλὰ ἐργατικάι. Ἔργάζονται εἰς τοὺς ἀγροὺς ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου μέχρι τῆς ἐνδεκάτης ὥρας καὶ ἀπὸ τῆς τρίτης μέχρι τῆς νυκτός· ἡ μᾶλλον σπάνουσι τὸν σίτον καὶ τὸν μεταβάλλουσιν εἰς ἄλευρον. Τὴν ἡμέραν οἱ ἄνδρες πλέκουσι δίπτυα καὶ τὴν νύκτα μεταβαίνουνσιν πρὸς ἀλυσίαν.

Ὁ Λιβυγκστὼν διηυθύνθη πρὸς νότον διὰ τὰ νὰ στραφῇ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν ἄκραν τῆς λίμνης. Ἐκεῖ ἀπήντησεν Ἀραβας, οἵτινες τασσάμενοι εἶπον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ περὶ τῆς ἀγριότητος τῶν κατοικούντων τὰς πρὸς δυσμὰς χώρας, ὥστε ἡ συνοδεία ἠρνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὸν περιηγητὴν.

Οἱ πρόσφυγες οὗτοι ἦσαν Ἀνζουανναῖοι, κατοικοῦντες ἐν Ζανζιβάρῃ, οὗτοι δὲ εἰσὶν οἱ κατὰ τὸ θέρος διαδῶσαντες τὴν φήμην περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λιβυγκστῶνος. Ἀλλ' οὗτος χωρὶς ν' ἀποθαρρυνθῇ ἐξηκολούθησε τὴν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν· ἄλλως τε εἰσῆρχετο εἰς χώραν, τὴν ὁποίαν εἶχε ἤδη ἐπισκεφθῇ καὶ μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν ἠρίθμει πολλοὺς φίλους. Ἡ χώρα εἶναι ὑψηλὴ, ὡραία καὶ ἔχει κλίμα ἐξαισίον.

α Τὸ βαρόμετρον καὶ τὸ θερμὸν ὕδωρ, παρατηρεῖ ὁ περιηγητής, δεικνύουσι πλάτος πλεόντων 1200 μέτρων ὑπεράνω τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης. Εὕρισκόμεθα εἰς τὴν θερμότεραν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ἀλλ' ὁ αἴθρ εἶναι εὐχάριστος. Ἡ χώρα εἶναι ὡραιότατη· μακραὶ κλιτύες καὶ κύκλος ὀρέων ὑψοῦνται 600 ἕως 900 μέτρα ὑπεράνω τῆς πεδιάδος. Ὀλίγα δένδρα ὑπάρχουσιν ἐπὶ

τῶν λόφων, ὅπου αἱ καλλιεργημέναι γαῖαι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τετράγωνοι εἶναι τοσοῦτον ἐκτεταμέναι, ὥστε δύναται τις νὰ φαντασθῇ, βλέπων αὐτάς, τοὺς ἀγροὺς τῆς Ἀγγλίας· μόνον οἱ φραγμοὶ ἐλλείπουσιν.

» Τὰ δὲ δένδρα ὡς ἀνθοδέσμαι ὑψοῦνται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων ἢ πλησίον τῶν χωρίων καὶ τῶν τάφων. Ἰδοὺ ἡ στιγμή καθ' ἣν ἀναφαίνονται τὰ φύλλα· ἀκόμη δὲν εἶναι πράσινα. Ἐπίτινα καιρὸν εἶναι φαιά· ὅταν τὰ ἴδῃ τις ἐκ τοῦ πλησίον ἢ φωτιζόμενα ὑπὸ τοῦ φωτός εἶναι ἐρυθρά. Μεταξὺ τῶν νεωτέρων εὐρίσκονται πράσινα κατρινωπά, ἐρυθρά καὶ ἐρυθρά πορτοκαλλόχρσα.

» Ἡ ὀργωσις γίνεται βαθύτατα. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν γεωργίαν· ἀλλ' ἤδη πολλοὶ ἄνδρες νήθουσι βάμβακα, τὸν ὁποῖον ἐξάγουσιν ἐκ τῆς ρίζης ἐνὸς δένδρου καὶ δι' οὗ κατασκευάζουσιν ὕφασμα στερεώτατον, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι εἶναι δι' ἀποκλειστικὴν χρῆσιν τῶν γυναικῶν. Οἱ ἄνδρες εἶναι ἐνδεομένους μὲ αἰγοδέρματα.

» Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἀφρικῆς φαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἄγρια ζῶα· πράγματι δὲ τοσοῦτος εἶναι ὁ πληθυσμὸς ὥστε τὰ δυστυχῆ ζῶα θὰ εἶχον βίον λίαν τεταραγμένον.

» Εἰς ἐκάστην στροφὴν τῆς ὁδοῦ βλέπομεν χωρία, ἐν οἷς ἀπαντῶμεν ἀνθρώπους ὀπλισμένους μετὰ τόξα καὶ μετὰ βέλη. Τὸ τόξον εἶναι ἀσυνήθους μεγέθους· ἐμέτρησα ἐν τοῦ ὁποίου ἡ χορδὴ ἦτο περίπου 2 μέτρων. Πολλοὶ ἄνδρες ἔχουσι καὶ μαχαίρας μεγάλας ἀπὸ ἐξαίρετον σίδηρον, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει ἄφθονος.

» Οἱ νέοι καὶ τῶν δύο φυλῶν φέρουσι μακρὰν κόμην ἢ ὁποία πίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ οὕτως ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου.

» Τινὲς ἐκ τῶν γυναικῶν κοσμοῦσι τὴν κεφαλὴν μετὰ εἶδος ξυλίνων κομβίων τὰ ὁποῖα αἱ γυναῖκες τῆς κοιλάδος τῆς Ζαμβέσης θέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἀνω μέρους τῶν χειλέων.»

α Τὰ χωρία εἶναι ἀφθονά δισκορπισμένα ἐπὶ τῆς πεδιάδος· τὰ πλεῖστα ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων 800 μέτρα. Ἐκαστὸν τῶν χωρίων τοῦ

των εἶναι περικυκλωμένον ὑπὸ ἀνθοδέσμης δένδρων.

» Ἐφ' ὧν τῶν ἀκαλλιεργήτων μερῶν ἡ πεδιάς εἶναι κεκαλυμμένη ὑπὸ χλόης· πανταχοῦ δὲ ὑπάρχουσιν ὕδατα ποτίζοντα τὸ ἔδαφος.»

Μετὰ δεκάμηνον πορείαν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ διὰ μέσου χώρας πλουσίας καὶ εὐφορωτάτης ὁ Λιβιγκστὼν ἐφθασεν εἰς τὸ μεσημβρινὸν ἄκρον τῆς λίμνης Τανγανίκας, ἣτις ἐνταῦθα ὀνομάζεται Λιέμβα.

Χωρὶς νὰ σταματήσῃ ἐπὶ μακρὸν ὅπως ἴδῃ τὴν ὡραίαν ταύτην Κασπίαν, ἣν ὁ Βούρτων καὶ ὁ Σπὴκ εἶχον ἀνακαλύψει πρὸ αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἤλπιζε νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν, ὁ περιηγητὴς ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἀδιερευνητοῦ εἰσέτι ταύτης χώρας, πρὸς τὴν μυθώδη σχεδὸν χώραν τοῦ Κασεμβέ, τῆς ὁποίας τὴν ὑπαρξίν πρὸ δύο ἡδὴ αἰώνων εἶχον ἀναγγεῖλει εἰς τοὺς Πορτογάλλους, αἱ δὲ ἐκθέσεις τῶν ἰθαγενῶν ἀνέφερον ὅτι ὑπάρχουσι πολλὰί λίμναι ἐν αὐτῇ.

Τὸ ταξίδιον τοῦτο, ὅπερ ὁ περιηγητὴς ἐξέτελεσεν εἰς διάστημα ἑξ μηνῶν ἔσχεν ἐξαίρετα ἀποτελέσματα. Ἡ χώρα ἦτο πλουσία καὶ εὐφορος, ἡ πολυἀριθμὸς συνοδεία οὐδεμίαν ἀπὴντα σπουδαίαν δυσκολίαν.

« Προχωροῦμεν πάντοτε πρὸς τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν, λέγει ὁ Λιβιγκστὼν, καὶ διὰ μέσου ὡραίας κοιλάδος. Τὸ πράσινον χρῶμα βασιλεύει πανταχοῦ, ἀλλὰ τὰ δένδρα εἶναι ποικιλόμορφα. Ἡ συνοδεία—δοῦλοι καὶ ἀχθοφόροι περὶ τοὺς τετρακοσίους πεντήκοντα—εἶναι διηρημένη εἰς τρία μέρη. Ἐκαστον μέρος ἔχει τὸν ὁδηγὸν καὶ τὴν σημαίαν του· ὅταν δὲ στηθῇ εἰς κανὲν μέρος, ὅλη ἡ συνοδεία ἵσταται μέχρις οὗ ἀρθῇ ἡ σημαία· τότε ἀρχίζει πάλιν ἡ πορεία μετὰ τὸν ἦχον τοῦ ταμπούριου. Ἐκάστη τῶν συνοδειῶν τούτων ἔχει δώδεκα ὁδηγούς, μετ' ὧν φαντασιώδη φορέματα· περὰ καὶ μαργαρίται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, ἐρυθρὸν ἐριούχον ἐπὶ τοῦ σώματος καὶ κοσμήματα ἐκ μηλωτῶν. Τίθενται εἰς γραμμὴν, τὸ ταμποῦρι κτυπᾷ, ἡ σάλπιγξ ἤχῃ καὶ ὁλος ὁ κόσμος προχωρεῖ. Ἡ μουσικὴ αὕτη διεγείρει τὸ αἶσθημα παρ' ἐκείνοις,

οἵτινες ἦσαν ἄλλοτε δοῦλοι· εἰς τὴν πρώτην πρόσκλησιν διὰ τῶν ὀργάνων τούτων, οἱ ὑπηρεταί μου τρέχουσι· μόλις μοὶ δίδουσι καιρὸν νὰ ἐνδυσθῶ καὶ καθ' ὅλην τὴν πορείαν εἶναι εἰς τὴν πρώτην τάξιν.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Ο ΝΕΟΣ ΓΡΑΦΩΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Μεταξὺ τῶν νεωτέρων ἐφευρέσεων τῆς ἐπιστήμης τὴν σπουδαιότεραν κατέχει θέσιν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ γράφοντος τηλεγράφου. Διὰ τῆς τηλεγραφικῆς γραφίδος—οὕτως ὠνόμασεν αὐτὴν ὁ ἐφευρέτης κ. Κόουπερ—ὁ ἐπιστέλλων τηλεγράφημα γράφει αὐτὸ ἐπὶ τοῦ χάρτου, ὡς διὰ συνήθους γραφίδος, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν τὸ τηλεγράφημα μεταβιβάζεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ὑποδέκτου, γεγραμμένον αὐτομάτως ἐπὶ χάρτου εὐρισκομένου ἐν τῷ γραφείῳ τούτῳ.

Τοιαῦται τηλεγραφικαὶ σκευασαὶ μεταδίδουσαι τὴν γραφὴν ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι, ἰδίᾳ ἡ τοῦ Βακεβάλ, τοῦ Μέγερ, τοῦ Ἀρλινκούρ καὶ τοῦ Κατέλλη· ἡ τελευταία μάλιστα ἐφηρμόσθη ἐπὶ τινα καιρὸν καὶ εἰς πολλὰς τηλεγραφικὰς γραμμάς τῆς Γαλλίας, ἀλλ' ἐγκατελείφθη, ἐνεκα τοῦ πολυπλόκου αὐτῆς. Ἄλλως τε δὲ ὅλα ταῦτα τὰ συστήματα στηριζόμενα ἐπὶ τοῦ συγχροτισμοῦ τῶν δύο κινήσεων τοῦ ὥρολογίου, παρεῖχον ἀντίγραφον τοῦ τηλεγραφήματος, ἐνῶ διὰ τῆς σκευασίας τοῦ Κόουπερ αὐτὸς ὁ ἐπιστέλλων γράφων μεταδίδει τὸ τηλεγράφημά του οὕτως ὥστε εἰὰν εἶχε τὸ δῶρον διπλῆς ὁράσεως, θὰ ἴδυντο νὰ ἴδῃ εἰς τὴν ἐτέραν γραμμὴν τὴν γραφὴν τοῦ ἀναφαινομένην ἐπὶ χάρτου εὐρισκομένου ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἀποδέκτου, καθ' ἣν στιγμήν αὐτὸς ἐχάρασεν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ἀποστολέως ἐπὶ τοῦ ἐν χερσὶ του χάρτου τὸ τηλεγράφημα.

Ἡ ἀρχὴ ἐφ' ἣς στηρίζεται ὁ ἐφευρέτης εἶναι

ἀπλουστάτη· είναι ἡ ἀρχὴ τοῦ προσδιορίζειν τὰ διάφορα σημεῖα καμπύλης γραμμῆς κατὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν δύο συνηρμολογημένων τετραγώνων. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην π. γ. χαράσσεται ἐπὶ τοῦ χάρτου ἡ ὁδὸς ἐνὸς πλοίου διὰ τοῦ πλάτους καὶ μήκους. Ὁμοίως ἡ ἀκριθὴς θέσις ἐνὸς χρωστήρος ἢ μιᾶς γραφίδος ἐπὶ φύλλου χάρτου, κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν χαράσσει μίαν λέξιν δύναται ἀκριθῶς νὰ προσδιορισθῇ κατὰ τὰς ἀποστάσεις, αἵτινες τὴν χωρίζουσι ἐκ τῶν δύο ἄκρων τοῦ φύλλου. Ἐὰν αἱ ἀποστάσεις αὗται ἠδύναντο νὰ μεταδοθῶσι διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, εἶναι φανερόν ὅτι ἡ κίνησις τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως θὰ ἠδύναντο ἀκριθῶς νὰ μεταδοθῇ διὰ μιᾶς ἐτέρας γραφίδος συνδεδεμένης μετ' ἐκείνης διὰ τοῦ ρεύματος τούτου.

Ἀλλαις λέξεσιν ὅταν ἡ γραφὴ χαράσσει ἐπὶ τοῦ χάρτου κυκλικὴν γραμμὴν, ἡ κίνησις τῆς ἀποσυντίθεται εἰς δύο διευθύνσεις, ὧν ἡ μία ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἡ ἐτέρα ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά ἀπομακρύνουσα συγχρόνως αὐτὴν ἐκ τῆς ἀριστερᾶς καὶ τῆς κάτω ἄκρας τὸ πρόβλημα συνίσταται λοιπὸν εἰς τὸ νὰ μεταδώσῃ τις τὴν διπλὴν ταύτην κίνησιν εἰς τὴν γραφίδα τοῦ ἀποστολέως, ὅπως αὕτη χαράσσει ἀκριθῶς τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα, ὃν καὶ ἡ πρώτη.

Ὅπως ἐπιτύχῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὁ Κόουπερ μεταχειρίζεται δύο περιφερείας· ἡ μία χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ μεταδίδῃ τὰς καθέτους διευθύνσεις ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἡ ἄλλη τὰς ὀριζοντίους διευθύνσεις ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά καὶ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Καθ' ἃ δὲ εἵπομεν, ὅλαι αἱ κυκλικαὶ γραμμαὶ τῆς γραφίδος εἶναι ἀποτελέσματα τῶν δύο τούτων διευθύνσεων· ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ τὰς ἀποσυνθέσῃ τις, καθ' ἣν στιγμὴν γίνονται διὰ τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως καὶ νὰ τὰς μετασυνθέσῃ ὅπως παραγᾶγῃ τὰς κινήσεις τῆς γραφίδος τοῦ ὑποδέκτου. Ἡ διπλὴ αὕτη ἐργασία γίνεται διὰ τινος μηχανισμοῦ συνιστομένου εἰς σειρὰν μοχλῶν καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸν παντογράφον, ὃν μεταχειρίζονται οἱ ἱχνογράφοι. Τὸ ἄνωτέρω σχέδιον δεικνύει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Π εἶναι ἡ γραφὴ

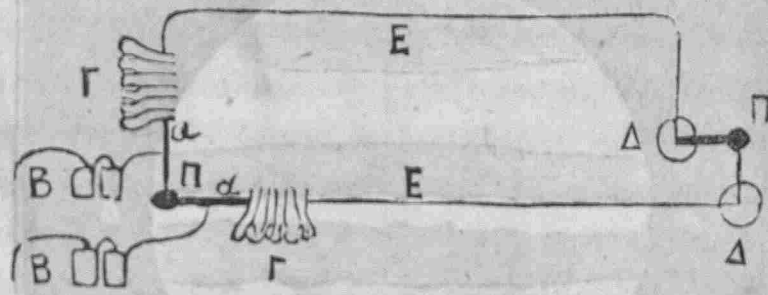
διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἀποστολέως γράφει τὸ τηλεγράφημά του ἐπὶ φύλλου χάρτου, τὸ ὁποῖον κινεῖται ὑπὸ τὴν γραφίδα ταύτην ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, μετὰ κινήσεως ὁμοίας πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν παράγει ὁ μηχανισμὸς τοῦ ὥρολογίου. Εἰς τὴν γραφίδα Π εἶναι συνδεδεμένοι πρὸς τὰς δεξιὰς γωνίας δύο μοχλοὶ α καὶ α', ἀνταποκρινόμενοι πρὸς ἐκάστην τῶν περιφερειῶν. Παρατηρήσωμεν λοιπὸν, χάριν ἀπλοποιήσεως, τὴν μίαν μόνον ἐκ τῶν δύο τούτων περιφερειῶν, ἐκείνην λ. γ. ἥτις εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τοῦ μοχλοῦ α καὶ δέχεται τὰς καθέτους ἀπωθήσεις. Ὁ εἰς ἐκ τῶν πόλων τοῦ ἀγγείου Β εὐρίσκεται εἰς συγκοινωνίαν μετὰ τῆς γῆς, ὁ ἕτερος μὲ τὸν βραχίονα τοῦ μοχλοῦ α. Οὗτος στερεῖται τῆς διὰ προστριβῆς θίξεως διὰ νὰ μὴ παρεστῇ μετὰ τῆς σειρᾶς τῶν πλακῶν Γ αἱ ὁποῖαι εἶναι μεμονομέναι ἀπ' ἀλλήλων διὰ τοῦ χάρτου. Μεταξὺ ἐκάστου ζεύγους τῶν πλακῶν εὐρίσκεται ὁ ἀπωθητικὸς σωληνίσκος Γ' καὶ ὁ τελευταῖος σωληνίσκος τῆς σειρᾶς ταύτης εἶναι συνδεδεμένος μὲ τὸ σύρμα τῆς γραμμῆς Ε διὰ μέσου τῆς τελευταίας πλακῆς Εἶναι φανερόν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν κινήθῃ ὁ μοχλὸς α ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, τὸ ρεῖμα τῆς στοιβάδος θὰ διέλθῃ δι' ὁλῶν τῶν μοχλῶν ἡττονος ὀντιστάσεως καὶ ὅτι ἡ ποσότης τοῦ ἡλεκτρισμοῦ διερχομένου διὰ τῆς γραμμῆς θὰ ἦναι μᾶλλον ἰσχυρά, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω κινήσεις τοῦ μοχλοῦ α ἦτοι τῆς γραφίδος, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τοῦ ρεύματος ἐπὶ τῆς γραμμῆς. Αἱ ὀριζόντιοι κινήσεις τῆς γραφίδος γίνονται διὰ τοῦ βραχίονος τοῦ μοχλοῦ α', καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ σύρμα τῆς γραμμῆς Γ'.

Ἰδῶμεν ἤδη τί συμβαίνει εἰς τὸν σταθμὸν τῆς ὑποδοχῆς. Τὸ ρεῖμα τὸ διερχόμενον διὰ τῆς γραμμῆς Γ φθάνει εἰς τὸ ἐν τῷ σταθμῷ γαλβανόμετρον Δ. τὸ δὲ διερχόμενον διὰ τῆς γραμμῆς Γ' φθάνει εἰς τὸ γαλβανόμετρον Δ'. Τὰ δύο ταῦτα γαλβανόμετρα δὲν ἔχουσι βελῶνας μεγάλης διαστάσεως καὶ ἐκτελοῦσι τὸ ἔργον τοῦ βραχίονος τοῦ μοχλοῦ ἐνὸς παντογράφου, συνδεδεμένου πρὸς τὴν γραφίδα τοῦ ὑποδέκτου Π'. Λοιπὸν ὅσῳ τὸ εἰς τὰ γαλβανόμετρα ἐρχόμενον ρεῖ

μα είναι ισχυρόν, τοσούτῳ αἱ βελῶναι ἀπομακρύνονται, τοσούτῳ καὶ ἡ γραφὴ Π' ὠθεῖται πρὸς τὴν κάθετον ἢ ὀριζόντιον διεύθυνσιν, καὶ, ἐπειδὴ

ρας φορές μεγαλύτερος τῆς Γῆς καὶ τριακοσίας δέκα φορές βαρύτερος αὐτῆς.

Ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου παρατηροῦνται

ἡ μεγάλη ἢ μικρὰ αὕτη δύναμις τῶν ρευμάτων παράγεται διὰ τῶν κινήσεων τῆς γραφίδος τοῦ ἀποστολέως, αὗται μεταδίδονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς γραφίδος τοῦ ὑποδέκτου Π'.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ εὐφυοῦς τούτου συστήματος τὸ ὁποῖον ἐφηρμόσθη ἐπὶ γραμμῇ

Σχῆμα τῆς γραφῆς τοῦ γράφοντος τηλεγράφου.

Σχῆδιον τῆς γραφῆς τοῦ γράφοντος τηλεγράφου.

πλέον τῶν 60 χιλιαμέτρων μήκους. Ἐνταῦθα δημοσιεύομεν σχέδιον τῆς γραφῆς τῆς μεταδιδόμενης ὑπὸ τοῦ γράφοντος τηλεγράφου.

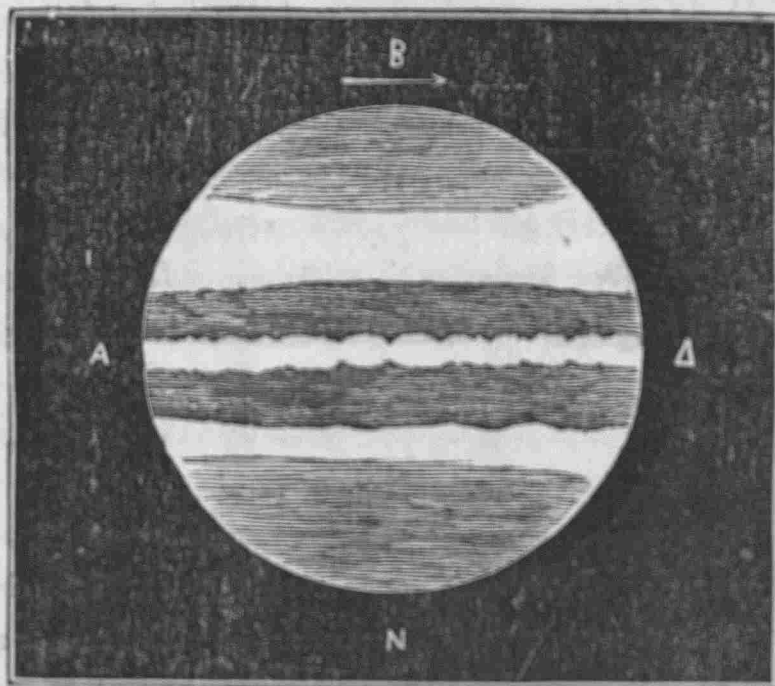
Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ ΖΕΥΣ

Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀστὴρ, ὅστις εἶναι γιγαντιαῖος κόσμος ἀπέχει ἀπὸ τὸν ἥλιον πεντάκις περισσότερον τῆς Γῆς. Ἡ τροχία αὐτοῦ εἶναι πεντάκις εὐρυτέρα τῆς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, χρειάζεται δὲ δώδεκα ἔτη ὅπως διατρέξῃ αὐτήν. Ἡ διάρκεια αὕτη ἀκριβῶς εἶναι 4332 γῆϊναι ἡμέραι ἤτοι 11 ἔτη, 10 μῆνες καὶ 17 ἡμέραι. Ἡ σφαῖρα αὐτοῦ δὲν εἶναι σφαιρικὴ ἀλλὰ σφαιροειδής, τουτέστι πεπιεσμένη εἰς τοὺς πόλους, ἡ δὲ πίεσις εἶναι 1/17. Ἡ ἰσημερινὴ διάμετρος αὐτοῦ εἶναι ἑνδεκα φορές μεγαλύτερα τῆς γῆς ἤτοι 23300 λεύγας. Τέλος ὁ ὄγκος τοῦ πλανήτου τούτου εἶναι χιλίας διακοσίας τριάκοντα τέσσα-

πολλαὶ κηλίδες, ὅτε μὲν φωτειναί, ὅτε δὲ σκοτειναί· αἱ κηλίδες αὗται ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τοῦ Διὸς καὶ κινοῦνται περίξ τοῦ πλανήτου, ὡς οἱ δορυφόροι του, μετὰ τῆς ἰδίας ταχύτητος. Ἡ μέση αὐτῶν κίνησις ἀπέδειξεν ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος στρέφεται περὶ ἑαυτὸν εἰς διάστημα ἑννέα ὥρων καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτῶν. Ἡ περὶ ἑαυτὸν περιστροφικὴ λοιπὸν κίνησις τοῦ πλανήτου τούτου εἶναι δις ταχύτερα τῆς Γῆς· ἀντὶ εἰκοσιτεσσάρων ὥρων, ἡ διάρκεια τοῦ ἡμερονυκτίου εἶναι ἐν αὐτῷ μόνον δέκα ὥρων· μετὰ τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως τοῦ ἡλίου ἀριθμοῦσι τέσσαρας ὥρας καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτά καὶ εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους ἡ νύξ εἶναι βραχυτέρα. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἑτέρου τὸ ἔτος εἶναι ἴσον πρὸς δώδεκα ἡμέτερα ἔτη, ἕνεκα τῆς ταχύτητος τῶν ἡμερῶν τὸ ἔτος τῶν κατοίκων τοῦ Διὸς ἀριθμεῖ 10455 ἡμέρας. Ὅποῖον ἡμερολόγιον!

Ἡ ὀπισθεν εἰκὼν δεικνύει τὸν πλανήτην ὁποῖος ἐφαίνετο εἰς τὸ τηλεσκόπιον τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1878. Ὁ ἰσημερινὸς του ἐσημειοῦτο διὰ τινος ζώνης λευκοτάτης καὶ ἀκανονίστου. Ἐκατέρωθεν πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω ἐβλεπέ τις σειρὰν χρώματος ὑποκιτρίνου· ἡ πρὸς τὰ ἄνω ἦτο ὀλίγον εὐρυτέρα. Ὁ πόλος μόνον ἐφαίνετο ἐρυθρὸς καὶ πρὸς βορρᾶν κυανοῦς. Ὅψις ἐν γένει ἥτυχος.

Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀτμοσφαῖρα τοῦ Διὸς ὑφίσταται ποικιλίας περισσοτέρας ἐκείνων τὰς ὁποίας παρῶγει μόνον ἡ ἡλιακὴ ἐπίδρασις, ὅτι εἶναι λίαν πυκνὴ, ὅτι ἡ πίεσις αὐτῆς εἶναι μεγίστη καὶ ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς σφαίρας εὐρίσκει-

Ὁ Πλανήτης Ζεὺς κατὰ τὰς τελευταίας παρατηρήσεις τοῦ Φλαμμεριών.

ται εἰσέτι ἐν οὐχί στερεᾷ καταστάσει. Ἄνθρωποι φαίνεται ὅτι δὲν ἐγεννήθησαν εἰσέτι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, μόνον δὲ ζῶα βασιλεύουσι. Πολλοὶ θὰ παρέλθωσιν αἰῶνες ἕως οὗ γίνῃ τοῦτο· καὶ ἐὰν δὲ γεννηθῶσιν ἄνθρωποι θὰ ἦναι διάφοροι τῆς ἡμετέρας φύσεως.

Ἐὰν ἴδῃ τις καὶ διὰ τοῦ ἀσθενεστέρου διόπτρου θὰ παρατηρήσῃ ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἀκολουθεῖται ὑπὸ συνοδείας τεσσάρων σεληνῶν, τῶν ὁποίων αἱ θέσεις ποικίλλουσι. Τὴν 20 Σεπτεμ-

βρίου 1878 κατὰ τὴν δεκάτην ἑσπερινήν ὥραν εἶδον πέντε δορυφόρους καὶ κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ἔξ. Δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀστὲρες μικροὶ ἐννάτου καὶ δεκάτου μεγέθους. Κατὰ τὴν δεκάτην ὥραν ὁ δεύτερος δορυφόρος ἐκρύβη ὀπίσθεν τοῦ δίσκου τοῦ Διός. Τὴν 24 Σεπτεμβρίου κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ τρίτος δορυφόρος εὗρίσκετο ἀντιθέτως πρὸς τὸν πλανήτην πρὸς δυσμὰς καὶ ἔρριπταν ἐπ' αὐτοῦ μέλαιναν σκιάν, ὡς βλέπει τις εἰς τὸ ἄνω σχῆμα· ἦτο ἐκλειψὶς τοῦ ἡλίου.

ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΠΟΛΥΦΑΓΟΙ

Πολυφάγοι λέγονται ὅσοι ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς λίαν ἀνεπτυγμένον τὸ αἰσθημα τῆς πείνης. Μεταξὺ τῶν διασημοτέρων πολυφάγων τῆς ἀρχαιότητος εἶναι ὁ ἀθλητὴς Μίλων ὁ Κροτωνιάτης, ὅστις δι' ἐνὸς γρονθοκοπήματος ἐφόνευσεν ἕνα βοῦν καὶ τὸν ἔτρωγεν εἰς μίαν ἡμέραν.

Ὁ Ἐρισίχθων, κατὰ τὸν Ὀβιδιον, κατεβρόχθιζεν εἰς μίαν ὥραν ἐν ὁμηρικὸν γεῦμα, εἰς τὸ ὅποιον ὑπηρετοῦν δεκαπέντε ἄνθρωποι. Ὁ Θεαγένης ἔτρωγε δύο ἀρνία εἰς τὸ γεῦμά του. Ὁ Ἀρτίδαμος, βασιλεὺς τῆς Λυδίας, ἔτρωγε καθ' ἑκά-

στην ἐξήκοντα λίτρας κρέατος, ἰσοβαρῇ ἄρτον καὶ ἔπινε ἑνδεκα φιάλας οἴνου. Ὁ Καμβλῆς, ἡγεμὼν ἀφρικανός, ἔτρωγε νυχθημερόν καὶ δὲν ἐχόρταινε. Λέγεται ὅτι ἐφόνευσεν τὴν γυναῖκά του καὶ τὴν ἔφαγεν ὡμήν.

Ὁ Αἰλιανὸς ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἀγλαΐα, θυγάτηρ τοῦ Μεγακλέους, ἔτρωγε κατὰ τὸ δεῖπνον δώδεκα λίτρας κρέατος, ὀκτὼ ἄρτους καὶ ἔπινεν ἔξ μέτρα οἴνου. Εἰς ὄνόματι Δότυμος ἔτρωγεν ἐν πρόβατον χωρὶς νὰ σταματήσῃ καὶ ἔπινε δεκαπέντε μέτρα οἴνου. Ὁ αὐτοκράτωρ Αὐρη-

λιανός ηὐχαριστεῖτο νὰ βλέπῃ ἐνίοτε ἓνα τῶν ἀξιωματικῶν του, ὅστις εἰς τὸ δεῖπνον ἔτρωγε μίαν ἐλαφρον, ἓνα μικρὸν χοῖρον καὶ ἓν ἀρνίον ὑπτόν. Τὰ τρία ταῦτα κατεβροχθίζοντο εἰς τρεῖς ὥρας, μετ' αὐτῶν δὲ ἔπινε δέκα μέτρα οἴνου, ὅστις ἀναλογεῖ πρὸς τριάκοντα ἕξ φιάλας.

Οἱ νεώτεροι πολυφάγοι κατ' οὐδὲν ὑστεροῦσι τοὺς ἀρχαίους ἴσως καὶ τοὺς ὑπερτέρησαν ἐάν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐπόμενα :

Ὁ Σύριος ἀναφέρει ὅτι εἰς πολυφάγος κατεβρόχθησεν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος Μαξιμιλιανοῦ ἓνα ταῦρον ὠμόν μετ' τὸ δέρμα του καὶ δύο μεγάλα ἀρνία· ὅλη ἡ πόλις τῆς Αὐγούστης δύναται νὰ μαρτυρήσῃ περὶ τούτου. Ἐτερος πολυφάγος ἔφαγε ὁλόκληρον ἀρνίον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς Βυρτεμβέργης, κατόπιν ἓνα μικρὸν χοῖρον καὶ δεκαπέντε κονίχλους· ὡς ἐπιδόρπιον δὲ ἔφαγεν ἐξήκοντα λίτρας δαμασκήνων μετ' οὗς πυρηνάς των (κουκούτσια) καὶ ἀρκετὰς ὀκάδας κεράσια. Ἄλλοτε πάλιν ὁ αὐτὸς ἔφαγεν εἰς διάστημα δύο ὥρῶν, δύο σάκκους κάμθης, ἐξήκοντα μεγάλους ποντικούς καὶ ἕξ μικροὺς χοίρους· ὅλον τὸ ὀπίσθιον μέρος ἐνὸς ὄνου καὶ τέλος, πρὸς μεγίστην ἐκπληξιν τοῦ πλήθους, ἤρπασε ἀπὸ ἓνα ἔμπορον δερμάτων, παριστάμενον ἐκεῖ ὡς ἐκ περιεργείας εἴκοσι καὶ ἓν δέρματα λαγωῶν καὶ κονίχλων, τὰ ὅποια κατεβρόχθησε χωρὶς νὰ κάμῃ τὸν κόπον νὰ τὰ μασήσῃ! . . .

Ὅσοι τῶν ἀνγνωστῶν ἀρνηθῶσι νὰ πιστεύσωσιν εἰς τὰ λεγόμενα, δύνανται νὰ συμβουλευθῶσι τὰ ὑπομνήματα τοῦ ἱατροῦ Γεωργίου Ραδόλφου Βόχμερ, προέδρου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βυρτεμβέργης τῷ 1757.

Ὁ καθηγητὴς Χέλδνιγ εἶδε γέροντα ὕγιῃ, ὅστις εἰς τὸ σῦνηθες γεῦμά του ἔτρωγεν ὀγδοήκοντα λίτρας παντοίας τροφῆς ἥτοι κρέατος, ὀσπρίων, ἰχθύων κλ. καὶ δεκαπέντε λίτρας οἴνου.

— Ὁ Γῆλ Κολόμβος ὁμιλεῖ περὶ ἐνὸς εἰκοσιπενταετοῦς βουλιμιακοῦ, ὅστις μὴ δυνήθεις νὰ εὕρῃ ἀρκοῦσαν τροφήν διὰ νὰ χορτάσῃ τὴν πείναν του εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάστημα ἐνὸς ἀποθηκαρίου τοῦ Παταβίου, ἐρρίφθη ἐπὶ ὀγκώδους σάκκου ἀνθράκων καὶ τὸν κατεβρόχθισε ὡσάν ἦτο λαμπρὸν φαγητόν.

Εἰς τὸν ἐν Πάρισίδις Κῆπον τῶν Ἀνθέων ὑπῆρχεν εἰς νέος ὀνόματι Μπιζοῦ, ὑπάλληλος εἰς τὸ θηριοτροφεῖον. Ὁ δυστυχὴς οὗτος διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν πείναν του, ἐρρίπτετο ἀδιακρίτως ἐφ' ὅλων τῶν περιττωμάτων καὶ τὰ κατεβρόχθιζε στιγμηδόν. Ἀποθανόντος ποτὲ ὠραίου τινος λέοντος τοῦ θηριοτροφείου, οἱ ἐπιστάται τοῦ Μουσείου τὸν ἐκρύψαν διὰ νὰ τὸν βαλσαμώσουν· τὸ ἑσπέρας ἦλθεν εἰς ὑπάλληλος διὰ νὰ σηκώσῃ τὸ πτώμα, ἀλλ' εὗρε μόνον τὸν σκελετόν· ὁ Μπιζοῦ εἶχε καταφάγει τὸ κρέας. Ἄλλοτε πάλιν τὸν εὗρον εἰς τὴν κοιλίαν ἐνὸς ἐλέφαντος ἀποθανόντος τὴν προτεραίαν, σχίζοντα τὰ ἐντόσθια τοῦ παμμεγέθους ζώου· ὦ! ἐκείνην τὴν ἡμέραν ηὐχαριστήθη μεγάλως. Κατὰ τὸν ὑπολογισμόν τῶν ἐπιστατῶν ὁ Μπιζοῦ ἔφαγεν εἰς ἑπτὰ ὥρας ἐννενηκοντα πέντε λίτρας ὑπατος καὶ σπλάγγων!

Μεθ' ὅλα ταῦτα τὰ ἀπίστευτα φαγητὰ ποτὲ δὲν ἠρθάνθη τὴν ἐλαχίστην ἀδιαθεσίαν· ἐχώνευε ταχτικώτατα. Τὸν ἐδλεπέ τις πάντοτε περιεχυμένον ἰδρῶτι, ἡ δὲ πνευμονικὴ του ἀναπνοὴ ἦτο τοσοῦτον ἄφθονος καὶ θερμὴ ὥστε τὸ θέρος καὶ ἐνώπιον τοῦ ἡλίου, ἐξήρχετο ἐκ τοῦ στόματος του ἀτμός ὡσάν ἦτο ψυχρὰ τοῦ χειμῶνος ἡμέρα. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐζῆσε πλέον τῶν ἐξήκοντα ἑπτῶν. Ὅταν ἀπέθανε εὗρον ἐν αὐτῷ στόμαχον μέγαν καὶ πυκνότατον, καὶ ὁ πεπτικός του σωλὴν εἶχεν ἀτυνίθους μεγέθους.

Ἐκ τοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἱατρικῆς ἀποσπῶμεν τὴν ἐπομένην περιγραφὴν ἐνὸς πολυφάγου, ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ εἶδη ὀρέξεων, ὅστις ἐν ἀνάγκῃ, ἔτρωγε πᾶν εἶδος κρέατος ὠμοῦ, ἐψημένου, νωποῦ ἢ βρωμεροῦ· ὀπώρας, ρίζας, χόρτα, ἄχυρα, ἐνὶ λόγῳ τὰ πάντα.

« Ταράρος ὠνομάζετο ὁ πολυφάγος οὗτος· πολὺ νέος ἐξελθὼν τῆς πατρικῆς οἰκίας, διέτρεξεν ἐπὶ τινι καιρὸν τὴν χώραν, ἄλλοτε κλέπτων, ἄλλοτε ἐπαितῶν, τέλος δὲ ἠκολούθησε τὰς συνοδείας ἐκείνας, αἵτινες περιφέρονται εἰς τὰς πανηγύρεις καὶ παίζουσι διαφόρους κιομωδίας. Διαβαίνων ἐπὶ τριπόδων προσεκάλει τοὺς θεατὰς νὰ τὸν χορτάσωσι καὶ ὅταν μεταξὺ αὐτῶν εὕρισκετό τις, νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ φαγητόν, τὸ κατεβρόχθιζε διὰ μιᾶς. Οὕτω μίαν ἡμέραν ἔφαγε δύο κοιλὰς

μήλα καὶ τριάκοντα πέντε λίτρας γεώμηλα. Μετὰ τὸ ἔλαφρόν τοῦτο γεῦμα ἐπειδὴ καναὶς δὲν ἐδέχετο πλέον νὰ τὸν δώσῃ νὰ φάγῃ κατὰ πειστικὰ ἀπὸ φελλοῦς, κοιλίας καὶ πᾶν ὅτι τῷ παρουσίαζον. Ὡς ἐκ τούτου ὁμοῦς πολλάκις παθὼν ἀπὸ κοιλιόπονον ὠδηγήθη εἰς τὸ Ὁτέλ-Τιό.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 1790 ἐνεγράφη εἰς ἓν τῶν ἐθελοντῶν· ἐκεῖ ἐδέχετο τὰς ἀγγαρείας ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ στρατιωτῶν τοῦ λόγου καὶ διὰ νὰ τρώγῃ τὰς μερίδας των. Ἐξύγιζεν ἑκατὸν λίτρας. Στοιχηματίσας νὰ φάγῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὸ ἓν τέταρτον βοῦς ἔχοντος βάρους ἴσον πρὸς τὸ σῶμά του, ἐκέρδιζε καὶ τὸ ἔφαγε χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ καμμίαν ἀδιαθεσίαν. Πολλάκις διὰ νὰ διασκεδάσῃ τοὺς συντρόφους του καὶ νὰ χορτάσῃ τὴν πεινὰν τοῦ ἔτρωγε ξελάς, κονίκλους, καὶ ζῶντα πτηνὰ καὶ μετὰ δύο ὥρας ἔρριπτε τὰ πτερά των. Ἡγάπα πολὺ τοὺς ὄφεις· τοὺς ἔτρωγε ζῶντας καὶ χωρὶς νὰ τοὺς μασήσῃ. Τὸν εἶδον νὰ φάγῃ εἰς μίαν σχεδὸν ὥραν γεῦμα παρασκευασθὲν διὰ δεκαπέντε γερμανοὺς ἐργάτας. Μετὰ τὸ ἀπίστευτον τοῦτο γεῦμα, ἡ κοιλία του ἐπληρώθη ὡς σφαῖρα καὶ ἐκοιμήθη μέχρι τῆς ἐπαύριον ὕπνον βαθύν, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ χώνευσις.

Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον Σούλτσεν, ὅπου διέμεινε ἐπὶ τινα καιρὸν, εἰς χειρουργὸς τὸν ἀνεγνώρισεν ὅτι εἶναι ὁ περίφημος πολυφάγος Ταράρος καὶ τὸν ἔδωκε τετραπλὴν μερίδα. Ἐκτὸς τούτου τὸν παρεσκεύαζεν εἶδος πλακοῦντος ἐξ ὅλων τῶν περισσευμάτων τῶν φαγητῶν τῶν ἀσθενῶν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ χορτάσῃ τὴν πεινὰν τοῦ καὶ ὅταν κατώρθωνε νὰ μεταβῇ εἰς τὸ φαρμακεῖον χωρὶς νὰ τὸν ἰδῶσιν ἔπιπτε μετὰ μεγίστης ἀπληστίας ἐπὶ τῶν φαρμάκων ἔβηγε δὲ καταπλάσματα καὶ τὰ ἔτρωγε εἰς μερικὰ λεπτά. Μίαν ἡμέραν ἔφαγε τεσσαράκοντα πέντε λίτρας καταπλάσματος καὶ πλέον τῶν δέκα λιτρῶν μουστάρδας ἀναμεμιγμένης με ὄξος . . . καὶ δὲν ἔπαθε τίποτε.

Διὰ νὰ σχηματίσῃ τις ἰδέαν περὶ τῶν μέσων, τὰ ὅποια μετεχειρίζετο διὰ νὰ προμηθευθῇ τροφὰς ὅπως χορτάσῃ τὴν ἀπληστίαν τοῦ ἀναφέροντος τὰ ἐξῆς. Οἱ κύνες καὶ αἱ γαλαὶ ἐφρευγον ἐπὶ

τῇ ὄψει ὡσάν αὐτοὶ νὰ προέβλεπον τὴν τύχην, ἡ ὁποία τὰς περιέμενε. Οἱ ἐπιστάται διέδωκαν ὅτι τὸν εἶδον πίνοντα τὸ ἐκ τῶν ἀραιμάξων τῶν ἀσθενῶν προσερχόμενον αἷμα· ἄλλοτε πάλιν τὸν εἶδον ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀνατομίας τρώγοντα πτώματα! Ἐν παιδίον δεκατεσσάρων μηνῶν ἐχάθη αἰφνης καὶ ὅλοι ὑπωπτεύθησαν ὡς αἷτιον τὸν Ταράρον· τὸν ἀπεδίωξαν ἐκ τοῦ νοσοκομείου. Ἡ ἀποδιώξις τοῦ ἔγινε τῷ 1794· μόλις δὲ ἡκούσθη πάλιν τῷ 1798, καθ' ἣν ἐποχὴν εἰσῆλθεν εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῶν Βερσαλλιῶν, καταβεβλημένος ὑπὸ σπουδαίας φθίσεως, ὅπου καὶ ἀπέθανε μετὰ τινα καιρὸν.

Ὀλίγαι πειγμῆς μετὰ τὸν θάνατόν του, τὸ πτώμα του ἦτο ἐν παντελεῖ καταστάσει σήψεως. Μεθ' ὅλην τὴν φοβεράν δυσωδίαν τὴν ὁποίαν διέδιδεν, οἱ χειρουργοὶ τοῦ νοσοκομείου τὸ ἀνέτεμον. Ὁ πεπτικὸς σωλὴν ἦτο πλήρης πύου (ἔμπυου). Ὁ στήμαχος τοῦ ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ ἓνα κάδον τροφῶν. Ἀντὶ δὲ νὰ ἀποτελοῦσι διαφορὰς ἐλικοειδεῖς περιπλοκαί, τὰ ἔντερα τοῦ Ταράρου ἀπετέλουν τὸ σχῆμα S ἀπὸ τοῦ πυλωροῦ μέχρι τῆς βάσεως. Ὁ μοναδικὸς αὗτος σχηματισμὸς, ὁμοῖος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πρὸς τὸν τοῦ λέοντος, τῆς τίγρεως, καὶ ἄλλων σαρκοδόρων, δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ἐν μέρει τὴν ἄμετρον καὶ ἀνυπόμονον πεινὰν τοῦ πολυφάγου. Ἐτρώγεν τόσον λαιμάργως ὅσον καὶ τὰ σαρκοδόρα ταῦτα, καὶ τὰ ὑπερέβαινε μάλιστα ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα.

Τὰ ἐνδύματα τοῦ Ταράρου ἦσαν πάντοτε βρεγμένα ὑπὸ ἰδρώτος· ἡ πνευμονικὴ ἀναπνοή του ἐξήρχετο καυστικὴ καὶ ἐπαισθητὴ εἰς τὴν ὄψιν· ἡ κεφαλὴ του ἦτο κικλυμμένη ἀπὸ νέφρ καπνοῦ. Ὅταν ἦτο νῆστις τὸ δέρμα τῆς ἐλαστικότητος κοιλίας ἠδύνατο νὰ καλύψῃ ὅλον τοῦ τὸ σῶμα· ὅταν ἐχόρταινε, ἡ κοιλία τοῦ ἐφούσκωνεν ὡς ταμπόριον.

Τοιοῦτος ἦτο ἐν γένει ὁ διάσημος αὗτος πολυφάγος.

Ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς εἶναι ἐν γένει βραχεῖα παρὰ τοῖς πολυφάγοις. Ἡ φύσις δὲν δύναται ἐπὶ μακρόν ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀκαταπαύστως καταβάλλεται· ἡ κατά-

στασις εἰς ἣν εὐρίσκονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι ἀληθῆς ἐξερεθισμός, καὶ συνεχὴς ὁ πυρετός ὅστις τοὺς καταδιβρώσκει. Τὰ ὄργανα ἀναλόγως τῆς ἐνεργητικότητός των καταστρέφονται· τότε ἡ θρέψις δὲν εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὰς ἀπωλείας. Ἀφ' οὗ ἀπαξ διακοπῇ τὸ ἰσοζύγιον τοῦτο, τὸ σῶμα ἐξασθενεῖ, καὶ ἡ ζωὴ καταστρέφεται.

Α. ΔΕΒΑΗ.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΤΗ ΔΥΣΕΙ.

ΝΕΩΤΕΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

—000—

ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΤΟΥ ΙΖ'. ΑΙΩΝΟΣ.

Κοινῶς λέγουσιν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ ὅτι ἀμέρᾳ ἡμέραν διαδέχεται, ἀλλ' ἡ μία δὲν ὁμοιάζει τὴν ἄλλην. Τοιοῦτό τι δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν καὶ περὶ τῶν αἰώνων. Ὁ μὲν ΙΣΤ', ὁ τῆς Διαμαρτυρήσεως, εἶναι τὰ μάλιστα ἐπαναστατικός· ὁ δὲ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' τοιαύτην ἐξ ἐναντίας ἀντιτάσσει ἀντίδρασιν, ὥστε φαίνεται ὅτι ὁ πολιτικός καὶ θρησκευτικός ἀπολυτισμός ἐγγίζει νὰ κατακτήσῃ τὴν Δύσιν· πᾶσαν ὁμῶς ἀπόπειραν σκοποῦσαν τὴν θρίανθον τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας παρακολουθοῦσιν ἀκαταμάχητοι ἀναστατώσεις. Ὁ ΙΖ' αἰὼν δὲν εἶχεν ἔτι λήξει ὅτε οἱ Ἀγγλοὶ ἀπεδίωξαν τὴν δυναστείαν τῶν Στυάρδων, ἥτις ἤθελε νὰ ἐπιβάλλῃ τοὺς Ἰησουίτας καὶ ἡξίου ἀπεριόριστον ἐξουσίαν (1688). Ἐν τῇ Γαλλίᾳ μόλις Λουδοβίκος ὁ ΙΔ' εἶχεν ἀναπαυθῆ εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον (1715), καὶ ὁ ΙΙ' αἰὼν εἶδεν ἐλθόντα εἰς τὴν ἐξουσίαν διὰ τοῦ ἀντιβασιλέως Φιλίππου τῆς Αὐρηλίας, τὸν δευτερότοκον κλάδον τοῦ οἴκου τῶν Βορβόνων, ὅστις τὸ 1789 καὶ τὸ 1830 ἐμελλε νὰ συνταυτίσῃ τὴν τύχην αὐτοῦ μετὰ τῆς τύχης τῶν νεωτέρων ἰδεῶν.

Πᾶσα ἡ Ἑσπερία ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς κινήσεως ταύτης, ἥτις ἦτο ἀνάμικτος καὶ καλῶν καὶ κακῶν ὡς πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ ἀλλοιώσεις, διότι ὁ ἄνθρωπος θέτει εἰς πάντα τὰ

πράγματα τὴν σφραγίδα τῆς ἰδίας ἀτελείας. Κατὰ τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Πορτογαλίαν, ἐνὶ λόγῳ τὰς ἡττον πεπολιτισμένας λατινικὰς χώρας, ἀναφαίνεται τις ἀνάγκη μεταρρυθμίσεων, μέλλουσα νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀποβολὴν τοῦ τάγματος τῶν Ἰησουϊτῶν, τῶν γενισάρων τούτων τοῦ παπισμοῦ, τῶν ὁποίων τὴν πτώσιν διηγῆθη εὐφυῶς ὁ κόμης Ἀλέξις. Ἐν Τυρηνίᾳ, τῇ πατρίδι ταύτῃ τῶν μεγάλων Ἰταλῶν, τοῦ Δάντε, τοῦ Πατριάρχου, τοῦ Μακιαβέλλη, τοῦ Λεονάρδου Βίττι, τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Γαλιλαίου, ὅπου αἱ ἐλληνικαὶ παραδόσεις οὐδέποτε ἀπωλέσθησαν, παρ' ὀλίγον ἐπεκράτουν καὶ αὐθις τὰ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας, ἡ δὲ ἐν Πίστωρίᾳ Σύνοδος ἐφάνη ἐξακολουθοῦσα τὴν ἀναστασιν τῶν ἀνεξαρτήτων ἀπὸ τοῦ πάπα ἐκκλησιῶν τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ὁ Γαλλικανισμός. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Γερμανίᾳ μετέσχον τῆς κινήσεως ταύτης· μαθητὴς τις τῆς γαλλικῆς φιλοσοφίας, Φρεδερικός ὁ Μέγας, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βερλίνου, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ «Ἀγίου κράτους», ὁ διάδοχος τῶν Ἀσβούργων, Ἰωσήφ ὁ Β', ἐπέχειρσε κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς θεοκρατίας ἀκάθεκτον πόλεμον, διαρκέσαντα ἐφ' ὅλης αὐτοῦ τῆς ζωῆς. Καὶ κατ' αὐτὰς τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης πᾶς ἐσχατιάς, κατὰ τὴν Πετρούπολιν, Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη, ἥτις ἐτέρπετο ἀναγινώσκουσα τὸ Λεξικὸν τοῦ Βαύλου, ἠνεωγμένου πολλάκις ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς, δὲν ἔκρυπτε τὰς οἰκείας αὐτῆς σχέσεις μετὰ τοῦ Βολταίρ, τοῦ Διδερό καὶ τοῦ Δαλαμπέρ, καὶ ἡ ἀλληλογραφία αὐτῆς μετὰ τοῦ κατοίκου τοῦ Φερνέϋ, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ σατυρικὸν αὐτοῦ πνεῦμα τρομερᾶς ἔτυχεν ἀντιπάλου, τῆς γυναικὸς λέγω ἐκείνης ἥτις βαρείας κατέφερε πληγὰς εἰς τὸν καθολικισμόν καὶ τῶν σουλτάνων τὸ κράτος.

Πάντες γινώσκομεν τὴν ἀξιόλογον μετοχὴν αὐτοῦ κινητοῦ καὶ μεταβλητικοῦ στοιχείου, ὡς περιέργως ἀποκαλεῖ αὐτὸ ὁ Κ. Μισελὲ εἰς τὴν μεταμόρφωσιν ταύτην, ἐξ ἧς ἐμελλε νὰ προκύψῃ ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν τὸ ὄνομα τῆς Κ. δε-Σατελὲ τὸ τῆς Κ. Ζοφρὶν καὶ ἄλλων. Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι γυναῖκες ἐκ τὸς τῆς Γαλλίας οὐδὲν ἥττον ἀξιοῦσι ἰσῆς φήμης,

συνετέλεσαν εἰς τοῦτο διὰ τῆς ἰδίας ἐπιρροῆς, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἐπεθύμουν νὰ καταδείξω. Αἱ θεωρίαι τοῦ Τ. Μ. Ρουσώ θέλουσι φανῇ ἥττον ἰδιόρρυθμοι εἰς τοὺς μελετήσαντας, ὡς ἐγὼ, τὰς ἰδέας τῆς ἐκ Γενεύης Κ. Οὐρουβέρ. τὸ δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως πολίτευμα τοῦ Γενουαίου Νέκερ, δὲν προξενεῖ βεβαίως ἀπορίαν εἰς τοὺς γινώσκοντας, ὅτι ἡ ὥραία καὶ σοφὴ αὐτοῦ σύζυγος εἶχε σπουδάσει κατὰ βάθος τὰ συγγράμματα καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν φιλοσόφων τῆς ὀρχαίας Ἑλλάδος· τὸν βίον καὶ τὰς δοξασίας τοῦ ἐνδόξου ρήτορος τῆς παλινρθώσεως ἐννοοῦμεν κάλλιον, ἐπεξερχόμενοι τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ Βενζαμέν Κωνστάν μετὰ τῆς Κ. δὲ-Σαρριέρ.

Τὴν προσοχὴν τῶν συγγραφέων οἵτινες ἡσχολήθησαν τῇ καιρῷ ἐκείνῃ περὶ τὴν διανοητικὴν ἐνέργειαν τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας, εἰλκυσεν ἰδίως λαμπρᾶς φήμης γυνή. Ἀλλὰ πρὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ Κ. Νέκερ, ἀλλὰ γυναῖκες εἶχον ἐπιχειρήσει ἀντίδρασιν κατὰ τῶν μυστικῶν δοξασιῶν, τὰς ὁποίας ἡ Κ. Γουγὼν εἶχε κηρύξει τὴν 17' ἑκατονταετηρίδα. Ἐὰν ἐγκύψωμεν βαθύτερον εἰς τὴν μελέτην τοῦ αἰῶνος τοῦ Βολταίρ, θέλομεν βεβαίως ἀποδώσει δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐγκρατεῖα γυναῖκα ἥτις πρὸ τῆς Κ. Στάελ διήγειρε τὸν θαυμασμόν τοῦ Βενζαμέν Κωνστάν. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἔχω κατὰ πάντα τὴν αὐτὴν γνώμην τοῦ Κ. Γουλλιέρ, καθηγητοῦ ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῆς Γενεύης. «Ἡ ἐπιρροή, λέγει, τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ ὑπῆρξε μεγίστη κατὰ τὴν γαλλικὴν Ἑλβετίαν, διότι ἐγένετο ἀληθὲς κέντρον μεταρρυθμίσεως.»

—οοο—

Ἡ Κ. δὲ-Σαρριέρ ἐν Κολομβία.

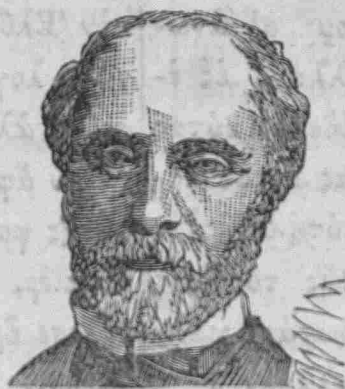
Ἡ Κολομβία εἶναι ἀναντιρρήτως ἐν τῶν ὡραιωτάτων χωρίων τοῦ Νεουσατέλ· πολλαχοῦ ἡ φύσις γελᾷ, καὶ τερψίθυμοι εἶναι αἱ σκιαί τῶν δειδροστοιχιῶν, αἵτινες ἐκτείνονται πρὸς τὴν λίμνην, σκιαί πολύτιμοι πρὸς τὸν διαβαίνοντα παρὰ τοὺς ἡλιοκαύστους τοίχους τοὺς διαχωρίζοντας τὰς ἐν Νεουσατέλ ἀμπέλους· ἀλλ' ὁ περιηγητὴς παραδλέπων καὶ λειμῶνας καὶ κήπους ἢ καὶ αὐτὸ τὸ παλᾶτιον τῆς Κολομβίας, τὸ τόπον

στρατῶνος ἐπέχον σήμερον, πρῶτιμᾳ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ σεμνὸν οἶκημα ἐκείνης, ἥτις μετὰ τοσαύτης εὐφυίας συνέγραψε τὰς Νεουσατελουάξ ἐπιστολάς καὶ τὴν Καλλιπτώ.

Αἱ γυναῖκες τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας μετέσχον δραστηρίως καὶ μάστιχα ἐν Λαυσάννῃ, τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας τοῦ 18' αἰῶνος. Ἡ μυθιστορία τῆς Καρολίνης κατέστησε δημοτικὸν τὸ ὄνομα τῆς βαρονίδος Μιντολί. Συνεργάτας ἔχουσα τὸν Κ. Κρουζάξ, υἱὸν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου αὐτῆς, καὶ τὴν νόμφην αὐτῆς Κ. Κρουζάξ Μείν, ἐξέδοτο ἑκκτὸν πέντε τοῦλάχιστον τόμους. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ σχολὴ αὐτὴ μᾶλλον μιμεῖται ἢ ἐπινεῖ. Ταῦτα λέγω καὶ διὰ τὴν Κ. Ροζαλίαν τὴν συγγράψασαν τὴν Ρεψιμᾶν, καὶ διὰ τὰς Κ. Δαρλάϊ καὶ Μοντρόν. Ἡ καλογραῖα δε-Πολιὲ ἐνῷ μετέφραζε γερμανικὰς μυθιστορίας, ἐξέδιδε κατὰ μῆνα καὶ περίεργον περιοδικὸν σύγγραμμα: «Ἑφημερίς Λαυσάννης» ἐπιγραφόμενον.

Ἐν Νεουσατέλ ἡ καλλιέργεια τῶν γραμμάτων ἐφαίνετο αὐξάνουσα κατ' ἐξάρεσιν· εἰς τοὺς ἄνδρας, ὅτε ἐφάνη πόνημα ἄξιον ἀληθῶς νὰ ἐλκύσῃ τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ ἀνώτερον πάντων τῶν συγγραμμάτων, ὅσα προήγαγεν ἐν ἀφθονίᾳ ἡ πρωτεύουσα τοῦ Πάυ δε-Βότ. Ἐννοῶ δὲ τὰς ἐκ Λαυσάννης ἐπιστολάς, δημοτυθεῖσας δύο ἔτη μετὰ τὴν Καρολίαν· ἡ συγγραψάσα τὰς ἐπιστολάς ἦτο νέα καὶ ὥραία κυρία ξένης καταγωγῆς, ὑπανδρευθεῖσα καὶ κατοικοῦσα ἐν Κολομβίᾳ, μίαν λεύγαν ἀπεχούσῃ τοῦ Νεουσατέλ.

Ἡ Κ. Ἰσαβέλλα ἦτο θυγάτηρ εὐγενῶν βαρόνων καυχουμένων ἐπὶ ὀνόματι πολυπλόκως τε ἄμα καὶ δυσηχεῖ· εἶχε δὲ κατατρίψει τὴν νεανικὴν αὐτῆς ἡλικίαν μεταξὺ τῆς ἀνωτάτης ὀλλανδικῆς κοινωνίας, καὶ ἀνεγίνωσκε περιπαθῶς τοὺς συγγραφεῖς τῆς Γαλλίας· ἅπαντα ἡ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς ἀλληλογραφία ἐγένετο γαλλιστί. Περιέγραφε τὴν κοινωνίαν τῆς ἰδίας πατρίδος μετὰ κωμικοῦ οἴστρου. «Χθὲς, ἔλεγεν, ἐγελάσαμεν διὰ τὰς ἀστείότητας νέου τινὸς ἐξ Ἀμστελοδάμου.» Ἄλλοτε πάλιν περιγράφει εὐφυῶς Νεερλανδὸν τινα εὐγενῇ τῆς 18' ἑκατονταετηρίδος.

ΦΡΕ-ΙΣΙΝΕ

Πρωθυπουργός τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

Μ. ΛΕΠΕΡ.

ΔΟΥΞ ΔΕΚΑΖ

ΣΑΙΝ-ΒΑΛΛΙΕ πρόην Πρεσβευτῆς ἐν Βερολίνῳ.

«Ὁ Κ. Κασεμβρόνδ, λέγει, . . . ἐφιλοφρόνησεν ἡμᾶς παρειαγαγὼν εἰς τὴν συναναστροφὴν τὸν βαρόνον Βάν Χ. . . . κύριον ποταπώτατον ἄμα δὲ καὶ πανευγενέστατον· ἡ ὁμιλία, τὸ ἐνδύμα καὶ οἱ τρόποι αὐτοῦ, πάντα ἦσαν κωμικά. Ἡρώτησα· τί ἐστὶ γέννησις; — Καὶ κατὰ τὰς ἀποκρίσεις αὐτοῦ ἔμαθον ὅτι ἦτο τὸ δικαίωμα τοῦ κυνηγεῖν. Μετὰ τινα χρόνον ἐπεσκέφθη τὴν Ἀγγλίαν, ἧς τινος ἐγίνωσκεν ἄριστα τὴν φιλολογίαν. «Παράδοξος τόπος, ἔλεγεν, ἔχει κάλλος καὶ ὄχι χάριν, ὥραϊα ἀναστήματα τῶν ὁποίων οὔτε αὐταὶ αἱ προσήσεις εἶναι ὅπως οὖν εὐχάριστοι . . . πολλὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ὀλίγην φιλοκαλίαν.»

Ἐπανελθοῦσα ἐκ τῆς περιηγήσεως ταύτης συνῆλθεν εἰς γάμον μετὰ τοῦ Κ. δὲ-Σαρριέρ, εὐγενοῦς τοῦ Πει δὲ Βο, καὶ κατώκησεν ἐν Κολομβία ὅπου ὁ σύζυγος αὐτῆς εἶχε κτῆμα. Οὔτε εἰς αὐτὴν καθὼς οὔτε εἰς τὸν Ἰ. Π. Ρουσσώ ἡ κοινωνία τοῦ Νεουσατέλ ἐφάνη πλέον εὐφυῆς καὶ πλέον εἰλικρινῆς. «Ποῦ νὰ εὗρω, ἔγραφε πρὸς τινὰ φίλον, ἐνθουσιασμόν, πεποίθησιν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει τινὰ ἀξίαν; ἡ φαντασία ἀποξηραίνεται βλέπουσα τὰ γινόμενα, ἢ νομίζει τις ἑαυ-

τὸν παραφρονοῦντα ὅσαςκι συγκινηθῇ ἀναπολῶν πῶς ἔπρεπε νὰ ἐγίνοντο. Ὁ χρόνος τῆς ἀθωότητος τῆς καρδίας παρετάθη ὑπὲρ τὸ δέον ἐν ἐμοί· ἀλλὰ θὰ διαρκέσῃ διὰ παντός καὶ πεζῆς οὔσης τῆς θέσεώς μου; Ἐπὶ φιλολογίας, πλὴν τοῦ Κ. Περοῦ ὅστις ὑπαγορεύει καθ' ἑκάστην σχεδὸν εἰς τὸν ὑπρέστην αὐτοῦ ἐπιστολὰς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ὃν καθ' ἑκάστην γράφω, οὐδένα εὗρισκω συγκατανεύοντα νὰ ἐπιστήσῃ μετ' ἐμοῦ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τέταρτον τῆς ὥρας εἰς ὃ,τι μὲ ἐνδιαφέρει καιρίως. Ὅταν πρόκειται περὶ συγγράμματος οἷον τὸ Πνεῦμα τῶν Νόμων πάντες χασμῶνται· τὰ χαρτοπαίγνια, αἱ εἰδήσεις τῆς Γαλλίας ἐλκύουσι τὴν προσοχὴν. . . Λαλοῦσι πάντοτε κάλλιστα τὴν γαλλικὴν ἐνταῦθα.»

—οοο—

Ἔργα τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ.

Τοιαύτη ἦτο ἡ κοινωνία μεταξὺ τῆς ὁποίας ἐμελλε νὰ ζήσῃ ἡ ἐκπονήσασα τὰς Λέττρο Νεουσατελουάζ, μεταρρυθμίζουσα μάλιστα μέχρι τινὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἡ μεταρρύθμισις αὕτη ἐγένετο μετὰ τινος δυσκολίας. Μικρὰ ὑπῆρξεν ἡ κατακραυγὴ

κατὰ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λαυσάννου· αἱ ἀνωτέρω ἐπιστολαὶ ὁμῶς διηγείρον θύελλαν, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας ὁ Βολταῖρ, ὅστις εἶδε τοιαύτας πολλάκις, ὠνόμαζεν εὐφυῶς «θυέλλας ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος.» Τοιαύτη δὲ καὶ τοσαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀμάθεια, ὥστε κατέκριναν ἀνηλεῶς τὸ ὕψος τῶν βιβλίων, τῶν γραφέντων ἐν καθαρωτάτῃ γαλλικῇ γλώσσῃ, τῇ γλώσσῃ τῶν Βερσαλλιῶν.»

Ἀλλὰ τοιαῦται κατακρίσεις δὲν ἀπεθάρρυνον τὴν Κ. δὲ Σαρριέρ. Ὁ Βομπρέ, ἐνῷ διηγείτο πρὸς τὸν φίλον Σαίν-Τομέν τὰ περὶ τὸν γάμον αὐτοῦ δυστυχήματα, ὠμίλει καὶ περὶ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῶν χωρικῶν. Ὁμιλῶν δὲ μετὰ τῆς αὐτῆς παρρησίας καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς κυβερνήσεως τῆς Βέρνης, συνεζήτει τὰ σπουδαιότατα προβλήματα τῆς πτωχείας, τοῦ πλούτου, τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς ἐκ τοῦ γάμου εὐδαιμονίας. Ἡ ἀνυπόκριτος καὶ τολμηρὰ φύσις τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ, λέγει τις ἱστορικὸς ἐκ Βῆδ, ἔχειρε παίζουσιν πρὸς τὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἡ δειλὴ καὶ κίβδηλος κοινωνία τοῦ καιροῦ ἐκείνου οὔτε νὰ ἀναπολήσῃ ἐτόλμα.

Ἀλλ' οἱ Νεουτατελῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος δὲν ἦσαν ἱκανοὶ ν' ἀντιπραταχθῶσι πρὸς τὴν γυναικᾶ τούτην. Κυρία τις Καλλιὰ, ὑποθέτασα ὅτι ἐξετίθετο ἡ ἰδίᾳ αὐτῆς ἱστορία, ἐδημοσίευσεν διατριβὴν, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν κατὰ τῶν ὑποτιθεμένων συκοφαντιῶν τῆς Κ. δὲ Σαρριέρ. Ἡ κ. δὲ Σαρριέρ ἀπεκρίθη μετὰ πολλῆς πικρίας· «Δὲν ὑπέθετον, εἶπεν, ὅτι εὕρισκονταί τὸσον ποταποὶ νόες, —ποταποὶ ἄμα δὲ καὶ πονηροί, —ἀγαπῶντες νὰ παρερμηνεύσωσιν ἀείποτε βλέποντες τὸ κακὸν, καὶ ἄλλην εὐχαρίστησιν, ἄλλην ὠφέλειαν μὴ εὕρισκοντες εἰς τὴν ἀνάγνωσιν» κτλ.

Ἀλλ' ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν εὐχαρίστησε τὴν Κ. Καλλιὰ· διὸ ἀπέτεινε νέους λόγους πρὸς τὴν Κ. δὲ Σαρριέρ. «Μὲ χρεωστεῖς, εἶπεν, ἐπίσημον ἱκανοποίησιν, ἢ μᾶλλον χρεωστεῖς αὐτὴν εἰς σέ αὐτήν.»

Αἱ λεπτομέρειαι αὗται δὲν στεροῦνται σημασίας· δεικνύουσι ποία ἦτο τὴν ΙΗ' ἑκατονταετηρίδα ἡ κατάστασις τῶν λογίων εἰς τὴν γαλλικὴν

κλῆν Ἑλβετίαν. Οὐ μόνον ὑπέκειντο εἰς τὴν κτηνώδη λογοκρισίαν τῶν ἀριστοκρατικῶν κυβερνήσεων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀλίγην ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν ἄφινεν αὐτοῖς ὁ νόμος ἀφῆρουν αἱ μωραὶ αὐτῆς φωνασκαίαι καὶ συζητήσεις· ἀλλ' ἡ Κ. δὲ Σαρριέρ, καταφρονοῦσα τὰ ἐμπόδια ταῦτα, συνέτελεσε δραστηρίως εἰς τὴν διανοητικὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν εἶχε καταστήσει δευτέραν αὐτῆς πατρίδα.

ΜΑΥΝ ΡΑΙΑ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ.

(Συνέχεια, ἐκ τῆς σελ. 27 Τεύχους Α'.)

Δ'.

Η ΠΑΛΙΡΡΟΙΑ.

Τὸ ἀκρωτήριο τοῦ ἀμμώδους ἰσθμοῦ ἔκειτο πολλοὺς πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ἐνῷ τὸ μέσον, πλησιέστερον εὕρισκόμενον τῆς ξηρᾶς, μόλις ὑψοῦτο ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος.

Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τούτου ἐκοιμήθησαν οἱ ναυαγοί· ἐξελέξαντο τὸ μέρος τοῦτο χωρὶς νὰ σκεφθῶσι πολὺ, διότι ἦτο λίαν ξηρόν.

Ἀλλὰ δὲν τοῖς ἐπετράπη νὰ μείνωσιν ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ.

Μόλις ἐκοιμήθησαν ἐπὶ δύο ὥρας καὶ ἀρυπνίσθησαν αἰσθανθέντες ψῶχος καὶ παράδοξον πνιγρὰν ἀτμοσφαῖραν.

Ἐπὶ δὴσαν ἀμίσσῳ, καὶ μέγας τρόμος ἐζωγραφίσθη ἐπὶ τοῦ προσώπου των· τὸ ὕδωρ ἐπλημμύρησεν ἐπὶ τῆς ἄμμου, ἐκοχλάκιζε καὶ ἔρρεεν ἀναβαῖνον μέχρι τῶν ἀστραγάλων τῶν ποδῶν των.

Ὡς ἐκ τῆς σπουδῆς αὐτῶν πρὸς ἀνάπαυσιν, ἥς εἶχον τοσαύτην ἀνάγκην, εἶχον λησμονήσει τὴν παλιρροίαν, χωρὶς ἐπὶ στιγμὴν νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἠδύναντο νὰ καλυφθῶσιν ὑπ' αὐτῆς. Ἦδὲν, ἀνεγνώρισαν τὸ σφάλμα των. Ὅχι μόνον μέχρι τοῦ ἡμίσεως εὕρισκοντο ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἐκοιμήθησαν ὀλίγα λεπτὰ περιπλέον καὶ εἶχον ὀλεστέλως καλυφθῇ ὑπὸ τῆς θαλάσσης.

Ἐὰν δὲ ἐκκινῶντο ὑπὸν βαθύν, τὰ κύματα τὰ ὁποία ὑψοῦντο ὑπεράνω αὐτῶν θὰ τοὺς ἐξύπνων ταχύτερον. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἤρχισαν ἡ-

δη νὰ συνειθίζωσιν ἐκ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ψυχροῦ ὕδατος εἰς ὃ ἦσαν ἐκτεθειμένα ἐπὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καὶ πλέον ὥρας.

Ἀλλὰ τὸ πικρὸν ὕδωρ τοὺς ἔφερε ναυτίασιν καὶ τοὺς ἐξήγειρεν ἐκ τοῦ ληθάργου.

Ἐν τούτοις ὁ τρόμος των ἡλαττώθη, ὅτε εἶδον τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκοντο· ἔπρεπε ν' ἀ-

κολουθήσωσι τὴν στενὴν ἀμμώδη γλῶτταν, τὴν ὁποίαν εἶχον παρατηρήσει πρὸ τοῦ νὰ ἐπιβιβάσθωσι.

Οὕτω θὰ ἔφθανον εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, ἥτις ἐγίνωσκον ὅτι ἐπεῖχεν ὀλίγον· ἀμα ἔφθανον ἐκεῖ θὰ ἠδύναντο νὰ ἐκλέξωσιν ὑψηλὴν τινα θέσιν καὶ ἐκεῖ, θὰ διήρχοντο τὴν νύκτα.

Ἡ ἀναβράζουσα θάλασσα περὶ αὐτῶν.

Τοιαῦται ἦσαν αἱ πρῶται σκέψεις των, τὰς ὁποίας ἠκολούθησεν ἀπόγνωσις μείζων τῆς πρώτης.

Στραφέντες πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνόμιζον ὅτι ἦτο γῆ, δὲν εἶδον τίποτε οὔτε ὄρη ἀμμώδη, οὔτε παραλίαν, οὔτε αὐτὴν τὴν στενὴν γλῶτταν, ἐφ' ἧς εἶχον ἐπιβιβάσθῃ· πανταχόθεν ὑπῆρχε θάλασσα. Τὴν ἡκυον μυχωμένην καὶ,

μεθ' ὅλον τὸ σκότος, ἔβλεπον τὰς τολίπας λευκοῦ κύματος αἰτίνες ἐτάραττον τὴν κυμαινομένην ἐπιφανείαν τῆς. Παρευθὺς πυκνὴ ὁμίχλη ἐφάνη ἐπὶ τοῦ Ὠκεανοῦ, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ διακρίνωσιν ἀλλήλους.

Ἐὰν ἔμενον ἐκεῖ θὰ ὑφίσταντο βεβαίαν ἀπώλειαν· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φύγῃ τὸ ταχύτερον. Ἀλλὰ ποῖαν διεύθυνσιν νὰ λάβωσι; ἴσως ἐκ τῆς

ἐκλογῆς ταύτης ἐξήρτητο ἡ σωτηρία των. Ἐάν δὲ δυστυχῶς ἠπατῶντο καὶ προὔχωρουν πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης, θὰ εὑρίσκον τὸν θάνατον. Ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἤδη βιαίως, ὑψὼν μεγάλα κύματα, τὰ ὅποια ἐνίοτε ἐκάλυπτον τοὺς ναυαγούς. Οὐτε στιγμήν εἶχον νὰ χάσωσιν. Ἐπρόκειτο νὰ εὐρωσι καλὴν διεύθυνσιν καὶ ν' ἀκολουθήσωσιν αὐτήν· ἐάν δὲ δὲν ἔπραττον οὕτω θὰ ἐθνήσκον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ρηγμίνων τούτων. Ἡ παλίρροια ἐν τῇ ὑψίστῃ αὐτῆς περιόδῳ ἀνέβαινε μέχρι τῆς ἀκτῆς. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἀκολουθήσωσι τὰ κύματα στρέφοντας τὰ νῶτα πρὸς τὸν ἄνεμον. Τοῦτο καὶ ἔπραξαν, ἀλλ' ἀμέσως ἐνόησαν ὅτι ἠπατῶντο. Ἐκατοστύας τινὰς βημάτων εἶχον προχωρήσει ὅτε εἶδον ὅτι τὸ ὕδωρ κῦζανε ταχέως καὶ ἐφθανε μέχρι τῶν κνημῶν των.

Ἐστράφησαν πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν καὶ κατῴρθωσαν μετὰ τινὰς προσπάθειάς νὰ εὐρωσι χαμηλὰ ὕδατα, ἀλλ' ὅτε πάλιν ἤρχισαν νὰ βαδίζωσιν ἐπὶ τοῦ κύματος, ἐδυθίζοντο μέχρι τῶν ὤμων.

Τὸ ἀμμιῶδες ἀκρωτήριο δὲν εἶχεν εὐθεΐαν ἀλλὰ διαγώνιον διεύθυνσιν. Ὁμοίαζε πραγματικῶς πρὸς φυσικὸν μὲν πρὶ τ γ ο υ ἄ τ ε ρ, πρὸς εὐρὺν ἀμμιῶδη κῶνον σχηματίζοντα λιμένα ἑπεκτεινόμενον μετὰ τοῦ καὶ τῆς παραλίας. Τὸ τοιοῦτον εἶχεν ἰδεῖ καὶ προηγουμένως, ἀλλὰ ταχέως ἐληρμόνησαν ὥς ἐκ τῆς χαρᾶς των τοῦ νὰ διαφύγῃσι τὸν κίνδυνον.

Κατὰ τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμον πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐγίνωσκον ὅτι ἡ γῆ ἀπέχετο τρία ἕως τέσσαρα μίλια. Πῶς νὰ ἐλπίσωσιν ὅτι θὰ φθάσωσιν ἐγκλίρως; Ἡγνούουν πόσον διαρκεῖ ἡ ἀμπωτις εἰς τὴν χώραν ταύτην καὶ πόσον ταχέως ὑψοῦται.

Ἐπρεπε λοιπὸν πρὸ παντός ἄλλου νὰ σταματήσωσιν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τῆς χερσονήσου, ἀλλ' ἠδύναντο;

Ὁ γέρον ναύτης προὔχωρησε πρῶτος. Οἱ ἄλλοι τὸν ἠκολούθησαν. Ἦδη τὸ ὕδωρ ὑψοῦτο μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς κνήμης των, ἀλλ' ἡ θάλασσα ἐγίνετο ὁλονὲν βαθυτέρα. Ὁ γέρο Μπίλ ἐξήτασε τὰ κύματα μὲ τὸ ναυτικόν του βλέμμα ἕως οὗ εὔρε τὴν γωνίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν τὰ ριχὰ μέρη καὶ ἠδυνήθησαν ἀσφαλῶς ν' ἀκολουθήσωσι τὸν δρόμον των χωρὶς πλέον νὰ περιπλανηθῶσι. Μεθ' ὅλον τὸν κόματόν των ἐβάδιζον πάντοτε μὴ ἀπομακρυνόμενοι τῆς κορυφῆς, ἥτις εἰς ἕκαστον βῆμα ἐφαίνετο ὅτι ἐδυθίζετο. Ἐλέχθη ὅτι πλησίον τῆς γῆς ἡ χερσόνησος περιπλέον ἐχαμήλωνε. Τοῦτο ἦτο ἀπάτη, διότι εἶχον ἤδη ὑπερβῆ τὸ βαθύτερον μέρος· ἀλλ' ἦτο ἀποτέλεσμα τοῦ κύματος, τὸ ὁποῖον πάντοτε ὑψοῦτο.

Αἶφνης τὰ κύματα ἐφθασαν μέχρι τῶν κεφαλῶν των.

Δὲν ὑπῆρχε καιρὸς νὰ συζητήσωσιν. Ἐπρεπε γενναίως νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς ἑαυτοὺς καὶ νὰ κολυμβήσωσι μέχρι τῆς παραλίας.

Δύναται τις νὰ ἐρωτήσῃ διατί δὲν ἐλάμβανον τὴν διεύθυνσιν ταύτην ὅταν ἡ θάλασσα ἤρχισεν νὰ ὑψοῦται μὲ ἀπειλητικὸν τρόπον.

Κατ' ἀρχὰς δὲν ἦσαν βίβαιοι ἐάν θὰ φθάσωσιν εἰς τὴν παραλίαν κολυμβῶντες. Ἀπαξ ριφθέντες εἰς τὸν εὐρὺν τοῦτον λιμένα, ἐπρόκειτο νὰ μάθωσιν ἂν θὰ ἠδύναντο νὰ τὸν διατρέξωσι, διότι δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ ἐπιστρέψωσιν. Ἡ δύναμις τοῦ ρεύματος τοὺς ἐκώλυε.

Τέλος ὅταν τὰ κύματα τοὺς περιεκύκλωσεν, ἀπειλοῦντα εἰς ἑκάστην στιγμήν νὰ τοὺς παρασύρωσιν, ἤρχισαν νὰ συζητῶσι μίαν ἄλλην ἰδέαν.

Οἱ τρεῖς ἐξ αὐτῶν μόνιν ἐγίνωσκον νὰ κολυμβῶσι! Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὸν τέταρτον;

—ο—

Ε'.

Ο ΚΑΤΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ.

Ἐκεῖνος ἐκ τῶν ναυαγῶν, ὅστις ἔσπερειτο τὴν τοσοῦτον ἐπιωφελῆ διὰ τὸν ναυτικὸν γνῶσιν ἦτο ὁ γέρο Μπίλ.

Ἦθελε φανῇ παράδοξον. ἄνθρωπος διελθὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ ὅλην του τὴν ζωὴν νὰ μὴ γνωρίζῃ νὰ κολυμβᾷ. Ἀλλ' ἐνίοτε συμβαίνει, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐκ τοῦ πληρώματος, ἀριστοὶ ἄλλως ναυτικοί, νὰ μὴ γνωρίζωσι νὰ κολυμβῶσι.

Ὅσοι ἠμέλησαν νὰ μάθωσι τὸ κολυμβᾶν ὄντες παῖδες βραδύτερον δυσκόλως κατορθοῦσι τοῦτο. Ἄν τὸ τοιοῦτο φαίνεται παράδοξον ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐντὸς ἱστιοφόρου πλοίου, ἐν τῇ ξηρᾷ συμβαίνει σπανιώτερον· ὅταν ναύτης τις φθάσῃ εἰς τινὰ λιμένα σκέπτεται πᾶν ἄλλο ἢ νὰ διέλθῃ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων.

Γενναῖον αἰσθημα ὦθησε τοὺς τρεῖς συντρόφους τοῦ γέρο Μπίλ νὰ μὴ τὸν ἐγκαταλίπωσι ἐν τῇ κρισιμωτάτῃ στιγμῇ, ὅτε γενναίως ριπτόμενοι εἰς τὸ ὕδωρ, ἤλπιζον νὰ φθάσωσιν εὐκόλως εἰς τὴν παραλίαν.

Τὴν στιγμήν ταύτην κύμα ἰσχυρότερον τῶν προηγουμένων παρέσυρε τοὺς τρεῖς ναύτας ἀρκετὰ μακρὰν.

Μάτην προσεπάθησαν νὰ εὐρωσι ἐδάφος· εὐρέθησαν ἐντὸς βαθέος ὕδατος ὅπου δὲν ἠδύναν-

το νὰ εὐρωσι τὸ ἔδαφος. Συνεζήτησαν ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντες προσηλωμένους πρὸς τὸ μέρος ἀφ' οὗ ἀπεχωρίσθησαν καὶ ἐνῶ μέλα σημείον, τὸ ὁποῖον ὑψοῦτο ὀλίγον ὑπεράνω τῆς θαλάσσης, ἐδείκνυε τὴν κεφαλὴν τοῦ Μπίλ· συνεζήτησαν πάντοτε ἂν ἔπρεπε νὰ τὸν ἀποχωρισθῶσι.

« Ἀγωμεν, ἄγωμεν, ἐφώναξεν οὗτος, μὴ προσπαθῆτε νὰ ἐπανεέλθητε, τοῦτο δὲν θὰ σᾶς ὠφελήσῃ διόλου. Μὴ φροντίζετε πλέον δι' ἐμὲ, σκεφθῆτε ἑαυτοὺς! . . . Ἐπανεέλθετε, καὶ ἡ παλῖρροια θὰ σᾶς παρασύρῃ εἰς τὴν παραλίαν. Χαίρετε, ἀνδρεῖα τέκνα! »

Ὁ νέος μετὰ λύπης ὑπεχώρησεν. Ἐὰν ἐγνώριζον κανὲν μέσον νὰ σώσωσι τὸν σύντροφον καὶ ὁ αὐτοῦ τοῦ κινδύνου τῆς ζωῆς των, δὲν θὰ ἐστέκοντο οὐδὲ στιγμὴν· ἀλλ' ὁ ζῆλός των δὲν ἦτο πράγματι ἀνωφελές καὶ ἡ σκέψις αὕτη, ὡς καὶ νέον κῦμα, τὸ ὁποῖον ἦλθεν ἐπ' αὐτῶν, τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἀκολουθήσουν τὴν συμβουλὴν του.

— ο —

ΣΤ'.

Η ΠΑΡΑΛΙΑ.

Μόλις προχώρησαν ἡμισυ μίλιον πρὸς τὸν λιμένα, ὅτε ὁ Τερέντιος, ὁ ἀδεξιώτερος τῶν τριῶν κολυμβητῶν, ἐκτύπησε τὴν πτέρναν του ἐπὶ τινος σκληροῦ ἀντικειμένου.

« Νομίζω, εἶπε μὲ διακεκομμένην φωνήν . . . θαρρῶ . . . ὅτι ἤγγισε τὸ ἔδαφος. Εἴη εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς Παρθένου. Δὲν ἀπατώμαι, ἐφώνησε σταθεὶς ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ οἱ ὠμοὶ ἐξεῖχον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

— Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ἀρρὺ προχωρήσας πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Εὐλογητὸς ὁ Θεός.

Ἐπειτα καὶ οἱ τρεῖς ἐστράφησαν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ μιᾷ τῇ φωνῇ ἐφώνησαν:

« Δυστυχῇ Γερο Μπίλ! »

— Πράγματι ἔπρεπε νὰ τὸν φέρωμεν μαζὶ μας, ἐφώνησε ὁ Τερέντιος, ἅμα ὡς ἀνέπνευσε. Ἦτο δυνατόν.

— Ἀναμφιβόλως εἶπεν ὁ Ἀρρὺ ἐὰν ἡξεύρωμεν ὅτι τόσον ὀλίγον θὰ κολυμβήσωμεν.

— Λοιπὸν ἐὰν προσπαθῆσωμεν νὰ ἐπιστρέψωμεν ἔχομεν ἀκόμη καιρόν.

— Ἀδύνατον, ἐπανελάβεν ὁ Κολῖνος.

— Πῶς, Κολῖνε, σὺ ὅστις εἶσαι ὁ καλλίτερος κολυμβητής . . . λέγεις τοῦτο; ἠρώτησαν οἱ ἄλλοι ἐπιθυμοῦντες νὰ σώσωσι τὸν γέροντα ναύτην, τὸν ὁποῖον ἠγάπων, ὅλοι οἱ ἐν τῷ πλοίῳ ἀξιωματικοί.

— Εἶπον ἀδύνατον, ἐπανελάβεν ὁ Κολῖνος· ἤθελον καὶ ἐγὼ νὰ προσπαθῆσω ὅπως καὶ σεῖς ἐὰν εἶχον τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὸ ἀδύνατον. Πρέπει νὰ βεβαιωθῶμεν ἐὰν ἡμεῖς εἴμεθα ἀτφαλεῖς. Τὸ ὕδωρ εἶναι ἴσως βαθύτερον μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῆς παραλίας. Ἄς προχωρήσωμεν ἕως εὐρωμεν γῆν στερεάν.

Ἡ γνώμη τοῦ νέου τούτου Σκώτου ἦτο πολὺ φρόνιμος καὶ τὴν ἠκολούθησαν καὶ οἱ τρεῖς προχώρησαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς παραλίας, ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸ ρεῦμα. Οὕτως ἐξηκολούθησαν ἐπὶ τινα καιρόν· ἀλλ' ἐπειδὴ προχώρουν βραδέως καὶ μετὰ κόπου, ἤρχισαν νὰ κολυμβῶσι ὅταν ἤρχισαν νὰ ἀποκάμνωσιν ἐκ τοῦ καμάτου· τέλος τὰ ὕδατα ἐχαμήλωσαν καὶ ἤρχισαν νὰ περιπατῶσι προσπαθοῦντες διὰ τῶν ὀφθαλμῶν των νὰ διαπεράσωσι τὸ σκότος καὶ νὰ διακρίνωσι τὴν παραλίαν.

Αἱ κυματίζουσαι γραμμαῖ, αἵτινες διεχαράσσοντο εἰς τὰ σκότη, παρίστων περιφερείας, αἵτινες ἐφαίνοντο λευκότεραι τῶν κυμάτων. Ἦσαν αἱ εἶναι τὰς ὁποίας εἶχον ἴδει πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Τὸ ὕδωρ ἤρχετο πλέον μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῶν κνημῶν των καὶ ἔπρεπε νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι δὲν ἦσαν μακρὴν τῆς παραλίας.

Λίγων ὁ Κολῖνος ἐκάλεσε τὸν Ἀρρὺ καὶ τὸν Τερέντιον.

« Τί θέλεις; τὸν ἠρώτησεν.

— Πρὸ τοῦ νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὴν γῆν προσπαθῶμεν νὰ μάθωμεν τί ἀπέγεινεν ὁ δυστυχὴς Μπίλ.

— Καὶ πῶς; ἀπεκρίθησαν οἱ δύο ἄλλοι.

— Μείνατε ἡσυχοὶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ἐπανελάβεν ὁ Κολῖνος, καὶ θὰ ἴδωμεν ἀμέσως ἐὰν ἡ κεφαλὴ του φαίνεται ὑπεράνω τοῦ ὕδατος.

Ὁ Ἀρρὺ καὶ ὁ Τερέντιος ἐστάθησαν χωρὶς νὰ ἐννοήσωσι τὸ σχέδιον τοῦ νέου συντρόφου των.

— Ἀτί θέλεις, Κολῖνε; ἠρώτησεν ὁ ἀνυπόμουνος Ἰβερνιανός.

— Νὰ ἴδω ἐὰν ἡ πλημμύρα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑψοῦται.

— Καὶ διατί;

— Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐπανελάβεν ὁ Κολῖνος, ὁ Γερο-Μπίλ θὰ ἐκαλύφθῃ ὑπ' αὐτῆς καὶ δὲν θὰ τὸν ἐπανίδωμεν πλέον.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Ἀρρὺ, καὶ τὸ σῶμά του θὰ συρθῇ πρὸς τὴν παραλίαν πρὸ τοῦ νὰ ἐξημερώσῃ.

Καὶ οἱ τρεῖς ἐσταμάτησαν· ἡ θάλασσα τοὺς περιέβαλε. Τοιουτοτρόπως ἔμειναν πλέον τῶν εἴκοσι λεπτῶν, παρατηροῦντες τὴν ἄνοδον καὶ καθόδον τῶν κυμάτων καὶ μετὰ λύπης βλέποντες

τὸ ὕδωρ αὐξάνομενον. Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των ὑψώθη τιτλάχιςτον ἐν μέτρον, ἐκ τούτου δὲ ἐξήγαγον τὴν θλιθεράν συνέπειαν ὅτι ὁ γέρων ναύτης ἐπνίγη.

Ἐστράφησαν πρὸς τὴν παραλίαν σκεπτόμενοι μᾶλλον τὴν θλιθεράν τύχην τοῦ συντρόφου των παρὰ τὴν ἰδικήν των κατάστασιν.

Μόλις ἐπροχώρησαν ὀλίγα βήματα ὅτε φωνὴ ἠκούσθη ὀπισθέν των καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ στραφῶσι παρευθὺς.

« Ἐ! σταθῆτε! τοὺς ἔλεγε φωνή, ἡ ὁποία ἐξήγαγετο ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ὠκεανοῦ.

(ἀκολουθεῖ).

Η ΚΥΑΝΗ ΣΗΜΑΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 24 Τεύχους Α'.

— Ἀληθῶς ἀνίκραξε. Ὁ Κιοκτσέ, ἐπειδὴ γινώσκεις τὸ πᾶν, ἐπειδὴ δύνῃσαι τὸ πᾶν, ἀπόδος μοι τοὺς γονεῖς μου, τὴν πατρίδα μου!

— Ἰπομονή, μοὶ ἀπεκρίθη ὁ μέγας Ἅγιος. Πράγματι θὰ τοὺς ἐπανίδῃς· ἀλλ' ἔως οὗ τοὺς ἐπανίδεις, ὁ Τεγγρί θέλει ὥστε νὰ διέλθῃς διὰ δοκιμασιῶν. Προσπάθησον νὰ τοὺς ὑπερβῇς ἐπαξίως. Ὅταν πρόκηται νὰ γίνῃ τις ἄνθρωπος καὶ δεκαετὴς εἶναι τοιοῦτος.

— Ἐάν θέλῃ ὁ Θεὸς θὰ γίνω ἄνθρωπος ἀνεφώνητε μὲ πυρέσσον πρόσωπον. Εἶμαι Οὐϊγούρ καὶ ὁ λαός μου εἶναι γνωστός διὰ τὴν ἀνδρείαν του.

Ὁ Κιοκτσέ μὲ ἐκτύπησεν εἰς τὴν παρεῖαν φιλικῶς. « Ὅμιλεῖς καλὰ, τέκνον μου, μοὶ εἶπε. Ἀγαπῶμεν τοὺς ἀνδρείους ἐδῶ. Ὁ Τεγγρί σὲ ἀκούει καὶ σὲ ὑποστηρίζει. Ἀκολουθήσόν με καὶ θὰ σοὶ δώσω τὴν θέσιν σου καὶ τὸ ἔργον σου. »

Εἰσῆλθοντες εἰς τὸ σπήλαιον. Ἦτο πεφωταγωγημένον διὰ δαδὸς ῥητινώδους ξύλου. Ὅλα τὰ ἐπιπλά του συνίσταντο εἰς ἓν κιβώτιον σκωληγοφαγμένον, δύο λίθοι οἵτινες ἐχρησίμευσον ὡς ἑδραι παρὰ τῇ ἐστίᾳ, μίαν χαλκίνην χύτραν καὶ σωρὸν τεμαχίων ταπήτων καὶ μηλωτῶν. Παρὰ τῇ εἰσόδῳ τοῦ σπηλαίου ἴστατο ὠραῖος ἵππος ὅστις μὲ ἐχαιρέτισε μὲ χαρίεντα χρεμισμόν.

« Εἶναι ὁ Σαῖν Βουγούρσῶλ μοὶ εἶπεν ὁ Κιοκτσέ θωπεύων τὸν ἵππον. Εἶναι τριῶν ἐτῶν, θὰ τὸν ἱππεύσῃς. »

Ἐκλίνα διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήτῳ. Ὁ ἵππος ἦτο μεγαλοπρεπής, ὀλίγους εἶχον ἴδιαι παραιοίους. Τοῦ ἑκαμον διαφόρους χαριεντισμούς εἰς οὓς μοὶ ἐπήδα.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Κιοκτσέ ἐνηττολεῖτο εἰς τὸ συναθροίζειν τὰ σκεπάσματα καὶ τὰς μηλωτάς. « Ἴδού ἡ κλίνη σου μοὶ εἶπε. Θὰ πεινᾷς, ἰδού τὸ ἐρμάριον. »

Μὲ ἔδειξε διὰ τοῦ δακτύλου του εὐθὺν βράχον, ὅστις εὐρίσκετο πλησίον τοῦ σπηλαίου. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ σῶρος φαγητῶν μικροὶ προβάτων, τεμάχια δορκάδος, λαγωοί, φασιανοί, δοχεῖα ἐξ ὀσπρίων, γάλακτος, τυροῦ καὶ λαμπῶν ἐκ τῶν προμηθειῶν τούτων αἱ μὲν ἦσαν νωπαὶ αἱ δὲ ἦταν πκσταὶ καὶ ἐφαίνετο ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπῆρχον ἐκεῖ.

« Ἐκλεξόν ὅτι κρέας θέλεις, μοὶ εἶπεν ὁ Κιοκτσέ· θὰ ἀνάψῃς πυρὰν καὶ θὰ τὸ παρασκευάσῃς ὅπως θέλῃς. Τὸ λοιπὸν θὰ ρίψῃς ἐκτός τοῦ σπηλαίου, εἰς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ κτήνη τῶν ὀρέων. Οἱ νῆσι οἱ ὅποιοι μοὶ φέρουσιν ὅλα ταῦτα πρέπει νὰ μάθωσιν ὅτι δὲν τὰ μεταχειρίζομαι τόσον. »

Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα ἔλαβε μίαν χύτραν, ἔπιεν ὀλίγον γάλα, κατόπιν ὑπῆγεν πλησίον εἰς ἓν κιβώτιον, ἔλαβεν ἓν βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶδε παραδόξους χαρακτῆρας καὶ ἐκάθησε νὰ ἀναγνώσῃ. Ἐφαγον καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν ἐκοιμήθη, ἐξηντλημένος ἐκ τοῦ καμάτου.

Ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἡ ζωὴ μου διήρχετο χωρὶς νὰ μοὶ συμβῇ οὐδὲν ἀξιοσημείωτον. Ἐδίδον εἰς τὰ ἄγρια ζῶα νὰ τρώγῃσι τὸ ὑπόλοιπον τῶν δώρων τὰ ὁποῖα μοὶ ἔφερεν ὁ Κιοκτσέ, ἐπατήρουν τὸν Σαῖν Βουγούρσῶλ καὶ συνήθριζα ξυλάρια διὰ τὸ μαγειρεῖν. Πολλάκις καὶ αὐτὸς ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας ἐγίνετο ἄφαντος καὶ ἐνίοτε ὅταν ἐξύπνων τὴν νύκτα δὲν τὸν ἐβλεπον ἐν τῷ σπηλαίῳ. Ὅταν ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς ἐκδρομῆς οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἀγριώτεροι παρὰ τὸ σὺνηθες καὶ οἱ τρόποι του παράδοξοι. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ πολὺ μὲ ἠγάπα ἐσχλημάτισα μίαν συνεπτυγ-

μένην ιδέαν περί τῆς ἀγριότητός του. Ἦτο ὅλως ἔκτακτος ἄνθρωπος, ζῶν μὲ ὀλίγον γάλα καὶ οὐδέποτε κοιμώμενος.

Ἡμέραν τινα ἐνῶ ὑπῆγα νὰ ἱππεύσω τὸν Σαῖν Βουγουρούλ διὰ νὰ τρέξω ὀλίγον εἰς τὴν πεδιάδα, ὁ Κιοκτσέ μὲ ἐσταμάτησε

« Παιδί μου, μοὶ εἶπε, δὲν ἀρμόζει εἰς νέον ὡς σὺ, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζομαι ὡς τέκνον μου, νὰ περιφέρηται οὕτως ἐνδεδυμένος μὲ ξεσχισμένον φόρεμα καὶ ἄοπλος. Θέλω νὰ σὲ βλέπω καλῶς ἐνδεδυμένον.»

Μὲ ὠδήγησεν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ σπηλαίου καὶ ἐξήγαγεν ἐξ ἐνὸς μαλλίνου δέματος μεγαλοπρεπὲς ἔνδυμα, τόξον μετὰ φερέτρας καὶ μεγάλην μάχαιραν μετὰ κερατίνης λαβίνης κεκοσμημένης δι' ἀργύρου.

« Λάβε, μοὶ εἶπε. Τοῦτο εἶναι ἰδικόν σου, καὶ ὁ Σαῖν Βουγουρούλ ἐπίσης!»

Πλήρης χαρᾶς ἐρρίφην εἰς τοὺς πόδας του διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ἀλλ' ἀμέσως ἐξῆλθε καὶ μὲ ἀφῆκε μόνον μὲ τὰ ὄωρά μου. Κατ' ἀρχὰς ἔτρεξα νὰ ἐναγκαλισθῶ τὸν Σαῖν Βουγουρούλ. Ἐν τῇ χαρᾷ μου τὸν ὠμίλουν, τὸν ἱθώπευον καὶ τὸν ἐκτύπων εἰς τὸν λαιμόν. Ἐχαιρον ἐκ τῆς ὑπερηφανίας διότι εἶχον τοιοῦτον ἱππὸν. Ὁ Σαῖν Βουγουρούλ παρατηρῶν με μὲ τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς του ἐκτύπα τὸν πόδα του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐχρεμέτιζε σείων περιχαρῶς τὴν μακρὰν οὐρὰν του. Ἐγὼ ἐνεδύθην ἀμέσως τὰ ὠραῖά μου ἐνδύματα: δερματίνην περισκελίδα κεκοσμημένην, ὑψηλὰ ὑποδήματα καὶ ἐσθῆτα μεταξίνην μὲ τρία ἀργυρᾶ κομβία· τὴν μέσσην ἔδεσα μὲ ἀργυρᾶν ἐπίσης ζώνην ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκρέματο ἡ μάχαιρα· τὴν φερέτραν μου περιέβαλα εἰς τὸ σῶμά μου καὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐκάλυφα μὲ ἓν κάλυμμα ἀπὸ ὕφασμα κυανοῦν κεκοσμημένον διὰ μηλωτῆς. Ἐλάβον τὸ τόξον τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἦσαν κεκοσμημένα δι' ἀργύρου, ἡ δὲ χορδὴ ἐκ κιτρίνης μετάξης· ἔθεσα τὸν δακτυλοθέτην εἰς τὴν δεξιάν μου χεῖρα καὶ εἰς τὴν ἀριστεράν τὸν βραχιονοθέτην καὶ πλήρης συγκινήσεως, προσεπάθουν νὰ τοξεύσω. Τὸ τόξον ἦτο λίαν σκληρόν· ἐτόξευσα μὲ ὅλας μου τὰς δυνάμεις καὶ μόλις ἐλύγιζε.

Χαίρων καὶ λυπούμενος ἔφερα τὸν Σαῖν Βουγουρούλ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, ἱππεύσα καὶ κατέβην τὸ ὄρος καλπάζων.

Ὁ ἥχος τῶν βελῶν ἡχούντων ἐν τῇ φερέτρα μου, ὁ λάμπων ἥλιος ἐν τῷ κυανῷ οὐρανῷ, ἡ κονιορτώδης πεδιάς, ὁ ἥχος τῶν φύλλων, τὸ πᾶν μὲ ἠὺχαρίσται. Ὁ Σαῖν Βουγουρούλ ἐφαίνετο συμεριζόμενος τὴν χαρὰν μου. Μὲ διηύθυνε πρὸς τὸ Ἀρουλάδ, πρὸς τὴν πλευρὰν ὄρους κεκαλυμένου ὑπὸ χλόης. Εἰς τὰς ἐκδρομάς μου συνηντώμην μὲ τοὺς νέους τῆς φυλῆς ταύτης, οἵτινες μὲ ἐτίμων ἀναμφιβόλως διότι ἤμην μετὰ τοῦ Κιοκτσέ. Ἀλλὰ μετὰ αὐτῶν ὑπῆρχέ τις πρὸς τὸν ὁποῖον ἔλαβον ἰδιαιτέραν συμπάθειαν, καθὼς καὶ αὐτὸς πρὸς ἐμέ. Ἦτο νέος τῆς ἡλικίας μου, υἱὸς πρίγκηπος· ὠνομάζετο Ἀλάκ. Ἐπαίζομεν ἑμοῦ διάφορα παιγνίδια. Ἐν πρᾶγμα μὲ ἐδυσκόλευσε· ἠθελήσαμεν νὰ κατασκευάσωμεν ἓνα ἄετόν (οὐτσουρμᾶ) ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους εἶδον εἰς τὴν πόλιν Ἀλμάτην· ἀλλ' οἱ Βεδαῖοι λαοὶ (διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην μὴ ὄντος ἐν χρήσει τοῦ ὀνόματος Μογγόλοι, ὅλοι αὐταὶ αἱ φυλαὶ ἐκπλοῦντο Βεδαῖοι) ἐπειδὴ δὲν ἐγίνωσκον γραφὴν καὶ δὲν εἶχον βιβλία, δὲν εἶχον καὶ χάρτην ὥστε ἄνευ χάρτου δὲν ἠδυνάμην νὰ κατασκευάσω ἄετόν.

Ἐνῶ ἔτρεχον ἔφιπποι εἶδον μακρόθεν τὸν Ἀλάκ.

Ἦτο ἐπίσης ἔφιππος καὶ ἔτρεχεν ἐνθεν κἀκεῖθεν κρατῶν λόγχην εἰς τὰς χεῖρας. Ἀμα μὲ εἶδε μακρόθεν ἐσύριξε καὶ ἔσπευσε τρέχων πρὸς συνάντησίν μου.

« Ἀ! Δζανὴ ἐφώναξε μακρόθεν ἔχω χάρτην, ἔχω πᾶν ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ κατασκευάσωμεν ἓνα δράκοντα. Ἐλα λοιπὸν Δζανὴ, ἀδελφέ μου!»

Ὅταν ἐπλησίασε παρετήρησε τὴν μεγαλοπρεπῆ ἐνδυμασίαν μου.

« Πῶς εἶσαι τόσον ὠραῖα ἐνδεδυμένος, τί ὠραῖον τόξον καὶ τί ὠραία μάχαιρα, ἐφώναξε. Εἶσαι ἐνδεδυμένος ὡς χάνης. Ποῦ εὔρες αὐτὴν τὴν λείαν;

— Ὁ Κιοκτσέ μὲ τὰ ἔδωκεν ἀπεκρίθην. Καὶ σὺ ποῦ εὔρες τὰ χρειώδη πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ;

— Μοί τὰ ἔδωκεν ὁ πατήρ μου, μοί εἶπεν ὁ Ἄλᾱκ. Ὁ πατήρ μου ἠκολούθησε τὸν χάνην μας Τεμουδζίν (1) εἰς τινὰ ἐκδρομὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας Ταϊδζιγὸδ. Μεταξὺ ἄλλων λαφύρων ἔλαβον καὶ ἓν μέγα κιθώτιον χαρτίων καὶ βιβλίων σινικῶν. Εἶμαι πολὺ ἡὐχαριστημένος Δζανὴ βλέπων σε τόσον λαμπρῶς ἐνδεδυμένον καὶ ὥπλισμένον. Ἦδη ἔχομεν καὶ οἱ δύο τόξον, μάχαιραν καὶ ἵππον. Ὅταν ἀποκτήσωμεν σπάθην καὶ λόγχην θὰ γίνωμεν πολεμισταί!

— Ὁ χάνης πρὸ πολλοῦ ἐπίστρεψε;

— Προχθὲς τὴν πρωΐαν, μοί ἀπεκρίθη ὁ Ἄλᾱκ ἐπίστρεψε· ὁ δὲ λαὸς τὸν ἀφῆκε νὰ ὑπάγῃ μόνος τοῦ πρὸς τὸ Δελιγούν Βουλδᾱκ(2). Πηγαίνει καθ' ἐκάστην ἐκεῖ. Αὐριον θὰ ὤσῃ ἑορτὴν μετὰ τὰ λάφυρα τὰ ὅποια ἔλαβε ἐκ τῶν Ταϊδζιγὸδ. Θὰ ὑπάγῃ;

— Θὰ ὑπάγω, ἀδελφε Ἄλᾱκ, τῷ ἀπεκρίθη θέλω νὰ ἴδω τὸν χάνην σας Τεμουδζίν διότι ὅλος ὁ κόσμος ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι ἥρωας.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει μου, ὁ Ἄλᾱκ με διηγήθη τὴν γενεαλογίαν τῆς φυλῆς του καὶ τοὺς ἀρχαίους του πολέμους. Ἀκροώμενος τοιαύτας διηγήσεις, εἶχον λησμονήσει ὅτι πατήρχετο ἡ ὥρα καὶ ἡ νύξ μᾶς κατέλαβε. Ὁμιλοῦμεν ἀκόμη ὅταν ὁ Ἄλᾱκ μοί εἶπε:

« Εἶναι σχεδὸν νύξ καὶ δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ συναθροίσωμεν τοὺς ἵππους καὶ νὰ τοὺς θέσωμεν εἰς τοὺς σταύλους. Βεβαίως ὁ πατήρ μου θὰ ὀργισθῇ ἐναντίον μου! Ἐὰν δὲν με ραβδίσει τουλάχιστον δὲν θ' ἀποφύγῃ νὰ με ἀποκαλίσῃ σκύλον, βάτραχον ἢ τουλάχιστον αὐγὸν τῆς γελώνης.

— Ἄκουε τῷ λέγω, πρέπει νὰ σπεύσωμεν. Τὸ ὀμιλεῖν δὲν ὠφελεῖ. Θὰ σὲ βοηθήσω νὰ συναθροίσωμεν τὸ ποίμνιον. »

Τρέχοντες καὶ κτυπῶντες μετὰ τὰ μαστίγια κατωρθώσαμεν ἐπὶ τέλους νὰ συναθροίσωμεν τοὺς ἵππους. Ἐπειτα ὁ Ἄλᾱκ τρέχων πρὸς τὰ δε-

ξιὰ τοῦ ποιμνίου καὶ ἐγὼ κτυπῶν τὸ μαστίγιον πρὸς τὰ ἀριστερά, εἰσῆλθόμεν τέλος εἰς τὴν σκηνὴν χωρὶς πολὺ νὰ βραδύνωμεν.

Ἀφοῦ ἐτοποθετήσαμεν τοὺς ἵππους καὶ ἡιθιμήσαμεν αὐτοὺς ἤνοιξεν ἡ μικρὰ θύρα τῆς σκηνῆς δι' ἧς καὶ εἰσῆλθόμεν ἀμρότεροι.

Β.

Η ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ἡ λυχνίς ἀνῆρθη καὶ ἡ χύτρα ἀπεσύρθη ἐκ τοῦ πυρὸς ὅταν εἰσῆλθόμεν. Ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἄλᾱκ, τὰ πέντε μικρά του παιδία καὶ τρεῖς κυρίως ὑπάλληλοι ἐκάθηντο περὶ τῆς καπνιζούσης χύτρας καὶ ἕκαστος ἐδάδιζεν εἰς αὐτὴν τὸ ξύλινον βερνικωμένον κοχλιάριόν του.

« Σκύλε! εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς πρὸς τὸν υἱὸν του ὅτε εἰσῆλθε, διὰ τί ἤργησες τόσον; »

Ὁμιλῶν οὕτω ἠγέρθη καὶ ἀνύψωσε τὴν χειρίδα του. Με κατέλαβε φόβος διότι ἐσκεπτόμην ὅτι ἐν τῇ διανομῇ τῶν ραπισμάτων, δὲν θὰ με ἐλησμόνει. Ἀλλ' ὅχι· ὅταν ὁ πατήρ τοῦ Ἄλᾱκ με εἶδε, ἐμαλακύνθη παρρηθὺς καὶ κατεδίθεκε τὴν χειρίδα του ἐπὶ τῆς νεδρώδους καὶ σιδηρᾶς χειρὸς του.

« Αἶ, εἶπεν Δζανὴ, εἶναι ὁ νέος ξένος μας! Ἀφ' ὅτου ὁ Δζανὴ εὐρίσκεται ἐν τῇ χώρᾳ μας ἅπαντα ἡ σκηνὴ εὐδαιμονεῖ. Ὁ Δζανὴ φέρει ἀναμριβόλως εὐτυχίαν εἰς τὴν σκηνήν. Κάθησε ἐδῶ πλησίον μου, νῆς μου ξένε, καὶ ἐὰν δὲν ἔχῃς κοχλιάριον λάβε ἓν ἐκ τῶν κρεμαμένων ἐδῶ. Καὶ σὲ Ἄλᾱκ σὲ συγχωρῶ, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπανέλθῃς πλέον. »

Ἠὐχαρίστησα τὸν ἀρχηγὸν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ συμπάθειάν του, ὁ δὲ Ἄλᾱκ ἐκάθησε πλησίον μου καὶ ἔφαγε καλῶς.

« Τί βέλος εἶναι αὐτὸ καὶ τί μάχαιρα, μοί εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς βλέπων τὴν ἐνδομασίαν μου. Τὰ ἀνεγνώρισα· ἦσαν μεταξὺ τῶν λαφύρων, τὰ ὅποια ὁ Τεμουδζίν ἔλαβε παρὰ τῶν Ταϊδζιγὸδ, εἴθε οἱ δαίμονες νὰ τοὺς καταδιώξωσι. »

— Ὁ Κιοκτσὲ μοί τὰ ἔδωκε τῷ εἶπον.

(1) Οὕτως ὠνομάζετο ὁ βραδύτερον ἐπικληθεὶς Γεγκισχάν.

(2) Τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Γεγκισχάν.

— "Α! ὁ Κιοκτσέ σέ ἀγαπᾷ πολύ, ἐπανελά-
θεν ὁ ἀρχηγός καί εἶσαι εὐτυχέστατος διερχό-
μενος τὰς ἡμέρας σου μετὰ τοῦ μεγάλου ἀγίου!
Ἄλλ' εἰπέ μοι, δέν σέ ἐδίδαξε τήν χρῆσιν τῆς
βροχερᾶς προσευχῆς ἢ τῶν μαγικῶν τύπων;
Ἦρχισες νά γίνησαι ἱκανός μάγος καί γνωρίζεις
ὀλίγον νά ὁμιλῇς μετὰ τῶν πνευμάτων;

— Ὁ Κιοκτσέ οὐδέν μοι εἶπε περὶ τούτων,
ἀπεκρίθη, καί ἡ θρησκεία μου δέν μοι ἐπιτρέπει
τοιαῦτα πράγματα. Ὁ Κιοκτέ μέ συνεβούλευσε
νά εἶμαι ἀνδρεῖος καί γενναῖος καί νά μάθω νά
μεταχειρίζωμαι τόν ἵππον καί τὰ ὅπλα μου. Μέ

ἠρώτησεν ἐπίσης τὸ ὄνομα τῶν βασιλέων, τῶν
ἀρχηγῶν καί τῶν φυλῶν τῆς πατρίδος μου, καί
τῶν γειτονικῶν χωρῶν, τὰς ὁποίας γνωρίζω.

— "ὦ! εἶπεν ὁ πατήρ τοῦ Ἀλάκ παρατηρῶν με
μέ ὀργισμένον ὕφος· γνωρίζω, γνωρίζω. Οἱ μα-
θηταὶ τῶν μάγων νά ἔχωσιν ἀνάγκην νά λέγω-
σι. Γνωρίζεις πολλά, Δζανή!

Καί αἰφνης κατόπιν ἐπανελάθεν ἀποτόμως.

α Ἀδιάφορον! φαίνεται ὅτι ὁ Κιοκτσέ θέλει
ὥστε καί τὰ δεκαπενταετῇ παιδία νά ὦσιν ἐ-
τοιμα νά ὑποστῶσι τὸ βάρος, διὰ τοῦτο παρα-
σκευάζει ἑκτακτα πράγματα. Ὁ Κιοκτσέ τὸ γνω-

Μέ κατέλαθεν ὁ ὕπνος

ρζει, ὁ Κιοκτσέ τὸ εἶπε Θά ἴδωμεν πράγματα
τὰ ὁποῖα οὐδεὶς ἐτι τῶν ἀνθρώπων εἶδε, μεγά-
λα δὲ συμβάντα εἶναι ἐγγύς.

— Ναί, εἶναι ἐγγύς, εἶπε δυνατὴ τις ἀν-
δρική φωνή καί ὅλοι ἐστρέψαμεν τὰ βλέμματα
ἐκεῖ;» ὁ ἄνθρωπος ὅστις ὠμίλει οὕτω καταβι-
βάζων καί ἀναβιβάζων τὸν πόδα ἄνω τοῦ κα-
τωφλίου καί πάραυτα ἠνοιχθῇ θύρα τις ὀπισθεν
τῆς σκηνῆς.

α Χαῖρε, υἱέ τοῦ Ναγο-Βεϊάνου, χαῖρε Βα-
γορδζῆ (1) ἰσχυρὲ, ἐφώναξεν ὁ πατήρ τοῦ Ἀλάκ
ἐγειρόμενος ὅπως μεταβῇ πρὸς συνάντησιν τοῦ
νεωστὶ ἐλθόντος.

(1) Ἦτο εἰς τῶν περιφήμων στρατηγῶν τοῦ
Γεγκισχάν καί πιστὸς τοῦ φίλος.

— Χαῖρε Βαῖζογγάρ, χαῖρε ἀρχηγέ μιᾶς τῶν
φυλῶν μου, ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος μέ ἡχηρὰν φω-
νὴν καί ἔλαβε τὰς χεῖρας τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀλάκ.
Καί σὺ γυναι τοῦ Βαῖζογγάρ, καί σὺ υἱέ του, καί
σεῖς δαυλοὶ του καί σὺ νέε ξένε, χαίρετε ἐπίσης.

Ὁμιλῶν οὕτω προχώρησε καί ἐκάθησεν ἐν τῇ
τιμητικῇ θέσει πρὸς ἣν τὸν ὠδήγησεν ὁ Βαῖζογ-
γάρ. Ἡ γυνὴ ἔχυσε κυμῶς (εἶδος ἀναψυκτικοῦ πο-
τοῦ) εἰς ἑκάστον καί ὁ Βογορδζῆς ἤρχισε νά πίνῃ
ὀλίγον κατ' ὀλίγον καί ἔπινε δύο μεγάλα ποτήρια.

Ὁ Βογορδζῆς οὗτος ἦτο ἄνθρωπος ὑψηλοῦ ἀ-
ναστήματος, μέ πλατεῖς ὤμους, αὐχένα ἰσχυρὸν
καί βραχίονας ἰσχυροὺς. Ἡ μορφή του ἀπέπνευεν
ἐλευθεριότητα· καθ' ἑκάστην στιγμὴν ἐγέλα δυ-
νατῶ, καί τὰ χονδρὰ χεῖλη τοῦ μεγάλου στό-

ματός του ἐκάλυπτον τοὺς λευκοὺς ὡς τὸ γάλα ὀδόντας του. Εἶχε μακροὺς ὀφθαλμούς· ἡ κόμη του ἐκρέματο ἐτχηματισμένη εἰς τέσσαρας πλοκάμους ἐκατέρωθεν τῶν παρειῶν του, ὁ δὲ πώγων του ἦτο ξυρισμένος· ὁ χονδροειδὴς μύσταξ του ἀπέληγεν εἰς ὀξύ. Ἐν γένει ἡ φυσιογνωμία του ἦτο ζωηροτάτη. Ἦτο ἐνδεδυμένος μὲ βαγαλτάκ (1), εἰς δὲ τοὺς πόδας του ἐφόρει ὑψηλὰ ὑποδήματα. Εἰς τὴν ζώνην του ἔφερεν παραξιφίδα καὶ σπάθην πλατεῖαν ἀλλὰ βραχεῖαν. Τὸ τόξον καὶ ἡ φερέτρα του ἐκρέμαντο ἐπὶ τοῦ θώρακος, ὡς μόνον δὲ στολισμὸν εἶχε ἀργυρᾶν συρύκτραν κεκοσμημένην διὰ κοραλίου καὶ περιλαίμιον κεκοσμημένον δι' ἀργύρου καὶ πτερὸν φασιανοῦ τὸ ὁποῖον ἦτο προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ καλύμματός του.

(ἑκκολουθεῖ.)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

ὑπὸ ΝΙΚΟΚΛΕΟΥΣ ΚΑΖΑΖΗ ἐν Ἀθήναις.

Τοιοῦτον τίτλον φέρει φυλλάδιον ἐκδοθὲν κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ὑψηγῆτοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ὁ συγγραφεὺς διὰ γλώσσης γλαφυρᾶς καὶ δι' ὕψους νευρώδους ἐξετάζει ἐν συνόψει μὲν, ἀλλὰ λίαν ἀκριβῶς, κατὰ πόσον ἡ δημοτικὴ παιδείυσις συντελεῖ εἰς τὴν διάπλασιν τῶν λαῶν καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς ἀνάπτυξιν τῶν εὐγενῶν αἰσθημάτων, ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τοῦ σοφοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἰουλίου Σίμωνος «ὁ λαὸς ὅστις ἔχει τὰς καλλιτέρας σχολὰς εἶναι ὁ πρῶτος λαός· ἐὰν δὲν εἶναι σήμερον θὰ ᾔηται αὐρίον.»

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξετάζει ὁ συγγραφεὺς τὰς διαφόρους φάσεις, τὰς ὁποίας διῆλθεν ἡ ἀνθρωπότης κατὰ τὸ μακρὸν στάδιον τοῦ ἱστορικοῦ

αὐτῆς βίου, ἀποδίδει δὲ εἰς τὸν συνδυασμὸν τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τὴν διανοητικὴν τῶν λαῶν ἐπίδοσιν καὶ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν διάπλασιν. Αἱ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας ἀνέπτυξαν οἱ δύο οὗτοι παράγοντες τῆς ἀνθρωπίνης ἀναπτύξεως, διαδοθεῖσαι καὶ ἐπεκταθεῖσαι διέπλασαν ἀναλόγως πρὸς τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἀπέδωκαν οἱ σωτηριωδέστατοι αὐτῆς ὁδηγοί· τὰ δὲ μεγάλα πνεύματα, ἅτινα ὑπετύπωσαν τὰς ὑψηλὰς ἰδέας τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, ἐνεπνέοντο ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων. «Ἐλευθερία, ἰσότης, ἀδελφότης καὶ τὸ κατὰ κόρυφον σημεῖον τῆς τριαδικῆς ταύτης μονάδος—ἡ κυριαρχία τοῦ λαοῦ καθίστανται αἱ ἀρχοῦσαι, αἱ μητέρες ἰδέαι πάσης προόδου, πάσης συνθέσεως τῆς κοινωνίας· οἱ ἀρχαιότεροι τύποι τοῦ τέως ὑφισταμένου κοινωνικοῦ καθεστώτος ἀλλοιοῦνται καὶ ἐξαφανίζονται ἢ διὰ τῆς προόδου καὶ τοῦ χρόνου ἢ διὰ τῆς βίας. Οὕτω τὸ ἔργον τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως δύναται νὰ διατυπωθῇ καὶ ἡ χειραφεσία τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ πνεύματος ἐλευθέρως ὁρῶντος ἐν τῇ ἱστορίᾳ καὶ διὰ τῆς ἰδίας βουλήσεως διατυποῦντος τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ.»

Ἀκολουθῶς ὁ συγγραφεὺς ἀνεπτύσσει τὸ περὶ καθολικῆς ψηφηφορίας μέρος καὶ διὰ μακρῶν ἀποδεικνύει κατὰ πόσον παρὰ πᾶσι τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ἡ δημοτικὴ παιδείυσις ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἐλευθέρου καὶ ἀδόλου ἐκφράσεως τοῦ ἀτόμου ἐν ταῖς δημοσίαις ἐκλογαῖς. Ἀπαριθμεῖ τὰ μεγάλα σφάλματα ἅτινα προξενοῦνται εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν ἐκ τῆς μεροληπτικῆς ψηφηφορίας καὶ βασιίζει τὰς ὀρθοτάτας αὐτοῦ ἰδέας ἐπὶ τῶν ἐξῆς, γραφέντων ὑπὸ ἀμερολήπτου καὶ σπουδαίου Ἀμερικανοῦ συγγραφέως. «Ὅποταν ὁ ψηφηφόρος, λέγει οὗτος, δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ ἐπαρκῶς τὸν ἀγαθὸν ὑποψήφιον ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, ἢ νὰ κατανοήσῃ τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ συμφέροντα· ὅποταν οὐδόλως λογίζεται τὸ δημόσιον ἀγαθόν, ἀντὶ ἐνὸς ταλλήρου πωλῶν τὴν ψήφον του· ὅποταν ἐξ ἐμψύτου τινος ἐνστίκτου, βίπτει τὸν πῦλον εἰς τὸν ἀέρα, χειροκροτῶν ἐπὶ ταῖς φωνασκίαις ἀναισχύντου ψεύστου καὶ ἀποστρεφόμενος μετ' ἀδιαφορίας καὶ περιφρο-

(1) Εἶδος χονδροῦ ἐνδύματος.

νήτεως ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς τιμιότητος καὶ τοῦ λόγου, τότε ἡ ψῆφος αὐτοῦ καλίσταται δημοσία συμφορά. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι οἱ μεταχειριζόμενοι καὶ ἐπωφελοῦμενοι αὐτῆς· οὗτοι δὲ εἶναι δημαγωγοὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἱερεῖς ἴσως ἢ καὶ ἀμφοτέρω· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι μωρία νὰ ἀνακηρυχθῇ ἐλεύθερος παράγων.

Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀπολήγει δὲ εἰς τὸ ἐξῆς συμπέρασμα: Ἀνάπτυξις τοῦ λαοῦ καὶ διαπαιδαγώγησις τῆς καθολικῆς ψηφηφορίας διὰ σχολείων παντὶ σθένει ὑποστηριζομένων ὑπὸ τῶν δῆμων, ὑπὸ τῆς πολιτείας, ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, διὰ καταλήλου δημοτικῆς φιλολογίας, ἐνταῦθα ἔγκειται τὸ ἀληθὲς μυστήριον τῆς ἐλευθερίας ἧς τὴν πραγμάτωσιν ἐπαγγέλλεται κατ' ἐξοχὴν ἡ πολιτικὴ σύνθεσις καὶ ὀργάνωσις τῆς κοινωνίας τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος.

Τὸ ἔργον ἀπολήγει διὰ τοῦ σοφοῦ τούτου ἀποφθέγματος τοῦ διασήμευ Πλάτωνος δι' οὗ καὶ ἄρχεται ὅτι: Ἐὰν μὴ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν ἐν ταῖς πόλεσιν ἢ οἱ βασιλεῖς τε νῦν λεγόμενοι καὶ δυνάσται φιλοσοφήσωσι καὶ τοῦτο εἰς ταῦτόν ξυμπέσῃ δυνάμεις τε πολιτικῆς καὶ φιλοσοφίας, οὐκ ἔστι κακῶν παῦλα ταῖς πόλεσι, δοκῶ δ' οὐδὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

Δυνάμεθα ἀδιστάκτως νὰ εἰπώμεν ὅτι κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐδῆσπον αἱ κυρίαι, καὶ ὅτι ὁ ἔρως ἦτον ὁ μέγας μοχλὸς ὁ τὰ πάντα κινῶν. Ἐπειδὴ δὲ κατέστη ἀντικείμενον μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ σοβαρᾶς μελέτης, κατεστάθησαν καὶ τακτικὰ δικαστήρια δικάζοντα καθ' ὅλους τοὺς τύπους τὰς μεταξὺ ἐρωμένων ἐρωτικὰς διενέξεις, καὶ λύοντα τ' ἀναφυόμενα ἐρωτικὰ ζητήματα. Τὰ δικαστήρια ταῦτα συνέκειντο κατὰ πλεῖστον μέρος ἐκ διασήμεων κυριῶν καὶ ἐκ φρονίμων, ὡς λέγουσιν οἱ τότε συγγραφεῖς, ἱπποτῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ

ἐκ τινῶν ἀοιδῶν. Αἱ δὲ ἀποφάσεις συλλεγόμεναι μετ' ἐπιμελείας ἀπετέλουν νομολογίαν χρησιμεύουσαν ὡς ὑπογραμμὸν εἰς ἄλλας τῆς αὐτῆς φάσεως ὑποθέσεις. Πέντε ἦσαν τὰ κατὰ τὴν Γαλλίαν διασημότερα ἐρωτικὰ δικαστήρια, ἀπὸ τῶν μέσων τῆς ΙΒ' ἐκατονταετηρίδος μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ΙΕ', τὸ τῶν κυριῶν τῆς Γουασκονίας, τὸ τῆς Ἑρμεγγάρδης ὑποκομήτσης Ναρθόνης, τὸ τῆς βασιλίσσης Ἐλεωνόρας, τὸ τῆς κομήτσης Καμπανίας, καὶ τὸ τῆς κομήτσης τῆς Φλινδρίας. Ἐνταῦθα δὲ ἀναφέρομεν ἐν συνόψει χάριν περιεργείας καὶ τινὰς ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν ἐκδοθεῖσων ἀποφάσεων.—Ὁ ἐραστὴς κυρίας τινὸς ἀπεδήμει πρὸ πολλοῦ εἰς Παλαιστίνην, οὐδὲ ἦτο γνωστὸς ὁ χρόνος τῆς ἐπανόδου του· καὶ λοιπὸν ἡ κυρία αὕτη ἐζήτησε νὰ συζευχθῇ μετ' ἄλλου, ἀλλ' ἐνστάσεως γενομένης ὑπὸ τινος φίλου τοῦ ἀπόντος, ἠναγκάσθη ἡ κυρία ν' ἀναβάλῃ τὸν γάμον καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἐρωτικὸν δικαστήριον τῆς κομήτσης τῆς Καμπανίας.

Ἄλλος τις, τολμήσας νὰ δημοσιεύσῃ τὰς μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ ἀποκρύφους σχέσεις του, κατεμηνύθη εἰς τὸ δικαστήριον τῶν κυριῶν τῆς Γουασκονίας· τοῦτο δὲ ἐξέδοτο ἀπόφασιν καταδικάζουσαν αὐτὸν ν' ἀπέχῃ ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ ἔρωτος, καὶ προστάζουσιν πᾶν τὸ γυναικεῖον φύλον ν' ἀποφεύγῃ αὐτόν. Ἐὰν δὲ τις παρεβίαζε τὴν ἀπαγόρευσιν, πᾶσα γυνὴ ἐντιμὸς ἔπρεπε ν' ἀποστρέφῃται αὐτήν.

Πολλάκις οἱ ποιηταὶ ἡτχολοῦντο συζητοῦντες ἐρωτικὰ ζητήματα, τὰ δὲ περὶ τούτων πονήματα ἐκαλοῦντο ἔριδες, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς συζητήσεως ἀπεφασίζετο ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐρωτικοῦ δικαστηρίου ποία ἐκ τῶν προτεινομένων λύσεων ἦτο ἡ ὀρθωτέρα. Ὅπου δὲ δὲν ὑπῆρχον διαρκῆ ἐρωτικὰ δικαστήρια, συνεκροτοῦντο ἑκτακτα ἢ διαιτητικὰ, μέλη ἔχοντα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων· καὶ ταῦτα ἀπεφαίνοντο περὶ τῆς ποιητικῆς ἐρίδος. Κατὰ τινὰ δὲ τῶν ταιούτων ἐρίδων ἐγεννήθη τὸ ἐξῆς ζήτημα· «ἸΔὺναι τὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς ἔρως μεταξὺ συζύγων;» Τὸ ζήτημα ὑποβλήθην εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κομήτσης Καμπανίας, ἐλύθη οὕτω πως· «Ἡμεῖς » λέγομεν καὶ βεβαιοῦμεν δυνάμει τῆς παρούσης,

» ὅτι ὁ ἔρως δὲν δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ δι-
 » κατώματα αὐτοῦ ἐπὶ δύο συνεζευγμένων ἀτό-
 » μων. Οἱ μὲν ἐρασταὶ συμφωνοῦντες ὑποβάλλ-
 » λονται οἰκιοθελῶς εἰς ἀμοιβαίας παραχωρή-
 » σεις καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως ἢ ἀνάγκης,
 » οἱ δὲ σύζυγοί εἰσιν ἠναγκασμένοι νὰ δέ-
 » χωνται κατὰ χρέος ἀμοιβαίως ὁ εἰς τοῦ ἐτέ-
 » ρου τὰς θελήσεις, καὶ οὐδὲν ν' ἀρνήται ὁ εἰς
 » πρὸς τὸν ἄλλον. . . . Ἡ ἀπόφασις δὲ αὕτη ἦν
 » ἐξεδώκαμεν μετὰ ὥριμον σκέψιν καὶ συναινέσαι
 » πολλῶν ἄλλων κυριῶν, ἐχέτω δι' ὑμᾶς σταθε-
 » ρὸν καὶ ἀπαραθιάστον κῦρος. Οὕτως ἀπεφασί-
 » σθη ἐν ἔτει 1174, τὴν 3 ἡμέραν τῶν Καλεν-
 » δῶν τοῦ Μαΐου, Ἰνδικτιῶνοι Ζ'. » Ἀλλ' ἐν τού-
 » τοις ποῖον ἦτο τὸ κῦρος καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν τοιού-
 » των ἀποφάσεων; Ἡ κοινὴ πάντων γνώμη, καὶ
 αὐτὴ τῶν βασιλέων ἀκόμη! . . . Ὡστε δυνάμε-
 » θα νὰ εἰπωμεν, ἄνευ ὑπερβολῆς, ὅτι αἱ ἀποφά-
 » σεις αὗται εἶχον μείζονα ἰσχὺν, ἢ αἱ ὑπὸ τῆς
 » ἐξουσίας διὰ μυριάδων λογγῶν στηριζόμεναι σή-
 » μερον τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων τοῦ κράτους!

I. ΔΕ-ΚΙΓΑΛΛΑΣ.

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΛΑΧΕΙΩΝ.

Τὰ λαχεῖα εἶναι φαίνεται ρωμαϊκῆς κατα-
 γωγῆς· φαίνεται τουλάχιστον ὅτι οἱ Ρωμαῖοι
 εἶχον ἐν χρήσει τὸ παιγνίδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον
 ὑπελείποντο καὶ οἱ αὐτοκράτορες.

Ἐντεῦθεν ἡ χρῆσις του μετεδόθη εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν καὶ ἐξ αὐτῆς εἰσήχθη τὸ 1520 εἰς τὴν
 Γαλλίαν. Κατὰ τὸ 1529 ἐξεδόθη διάταγμα ἐπι-
 τρέπον τὴν σύστασιν πολλῶν καταστημάτων τοῦ
 εἴδους τούτου μετὰ τὴν συμφωνίαν ὅμως νὰ κατα-
 θέτωσι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον 2,000 λίρας,
 ἀλλὰ τοῦτο κατηργήθη διὰ τοῦ νόμου τῆς 17
 Μαΐου 1836.

Οἱ ἐπόμενοι πάπαι ἀπηγόρευσαν τὸ λαχεῖον·
 Ἰννοκέντιος ὁ ΙΑ' τὴν 3 Δεκεμβρίου 1665. Ἰννο-
 κέντιος ὁ ΙΒ' τὴν 24 Μαρτίου 1696, Βενέδικτος
 ὁ ΙΓ' τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1725, ὅστις μάλιστα
 κατεδίδαξε τὸν παραβάτην κάθειρξιν εἰς τὰ κά-
 τεργα καὶ ἀποζημίωσιν 4000 ταλλήρων. Ὁ
 Κλήμης ΙΓ' ἐπεκύρωσε τὸ διάταγμα τοῦ προκα-
 τόχου του ἀλλὰ τὸ 1732 ἐπέστρεψε τὸ λαχεῖον

ἐντὸς τοῦ κράτους του, ἀπειλῶν δι' ἀπορισμῶ
 τοὺς ἐκτὸς τοῦ κράτους παίζοντας τὸ παιγνίδιον
 τοῦτο.

ΤΑ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ἈΣΤΥΛΑ ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝῳ.

Ἐν Βερολίνῳ ὑπάρχουσιν, ὡς ἐν Λονδίνῳ καὶ
 Παρίσις, νυκτερινὰ ἀστυλα διὰ τοὺς δυστυχεῖς
 ἀμφοτέρων τῶν φύλων τοὺς στερουμένους κα-
 τοικίας. Ἡ ἐκθεσις τῆς Ἑταιρίας, ἣτις εἶχε τὴν
 ὑπηρεσίαν ταύτην ἀναφέρει ταῦτα. Σκοπὸς τῆς
 βερολινείου Ἑταιρίας εἶναι τὸ νὰ παρέχῃ ἄστυ-
 λον εἰς τοὺς στερουμένους καὶ νὰ τοὺς διδῇ συνά-
 μα ἐργασίαν. Ὑπάρχουσι δύο ἀστυλα τὸ ἐν διὰ
 τὰς γυναῖκας τὸ ἕτερον διὰ τοὺς ἄνδρας.

Τὸ ἀστυλὸν τῶν γυναικῶν εἶναι ἀνοικτὸν τὸν
 μὲν χειμῶνα ἀπὸ τῆς ἑκτῆς ἑσπερινῆς ὥρας μέ-
 χρι τῆς ὀγδόης πρωϊνῆς, τὸ δὲ θέρος ἀπὸ τῆς
 ἐβδόμης ἑσπερινῆς μέχρι τῆς ἐβδόμης πρωϊνῆς.
 Πρὸ τοῦ νὰ ἀνοίξωσιν εἰσέτι αἱ θύραι τοῦ οἴκο-
 δομήματος εἶναι περικυκλωμέναι ὑπὸ πολυα-
 ρίθμου πλήθους, ἡ δὲ συρροή εἶναι τοιαύτη ὥστε
 προυκάλεσε σπουδαῖα παράπονα ἐκ μέρους τῶν
 γειτόνων. Τὸ πλήθος τὸ συναθροισμένον ἐκεῖ
 συνίσταται ἐκ διαφόρων στοιχείων. Κατὰ τὴν
 ὁρισμένην ὥραν εἰσέρχονται ἰσχύως καὶ γίνον-
 ται δεκταὶ ὑπὸ τῆς διευθυντρίας. Ἐκάστη εἰσερ-
 χομένη ὀφείλει νὰ πλύνῃ τὸ πρόσωπον καὶ τὰς
 χεῖρας, λουτρὰ δὲ εἶναι ἑτοιμα διὰ τὰς ἐχούσας
 ἀνάγκην. Ἐὰν τὰ ἐνδύματά των εἶναι βεβρεγ-
 μένα, ἢ ἀκάθαρτα, τὰ ξεραίνουσιν ἢ τὰ καθαρί-
 ζουσι. Πρὸ τοῦ ὕπνου λαμβάνουσι μίαν σοῦπαν
 καὶ ὀλίγον ἄρτον· τὴν δ' ἐπαύριον καφεὶν μετὰ
 ὀλίγου λευκοῦ ἄρτου. Δέν εἶναι ἐπιτετραμμένον
 νὰ ἐρωτήσωσι οὔτε τὸ ὄνομα, οὔτε τὸ μέρος ἀπὸ
 τὸ ὁποῖον ἔρχονται· ὀφείλουσι μόνον νὰ δηλώ-
 σωσι τὴν ἡλικίαν των ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν
 νυκτῶν τὰς ὁποίας διηλθον ἐν τῷ ἀσύλῳ. Δύνα-
 ται τις νὰ κοιμηθῇ πέντε νύκτας καθ' ἑκάστην
 μῆνα.

Μέχρι τῆς ἐνάτης τῆς πρωΐας δύναται τις νὰ
 μείνῃ ἐν τῷ καταστήματι ἐργαζόμενος, ὁμιλῶν
 ἢ ἀναγινώσκων. Πρὸς τοῦτο ὑπάρχουσι μετὰ
 τῆς ἱερᾶς Γραφῆς καὶ ἕτερα δημόδη ἀναγνώ-
 σματα. Ὅσαι γυναῖκες θέλουσι νὰ διορθώσωσι

τὰ ἐνδύματά των εὐρίσκουσι κλωστήν, βελώνας καὶ τεμάχια δι' ἐμβαλώματα. Ὑπάρχουσι τέσσαρες αἵθουσαι, αἱ δύο μεγάλαι περιλαμβάνουσαι περίπου ὀγδοήκοντα κλίνας καὶ ἕτεραι δύο μικρότεραι. Τὸ ἄσυλον τῶν γυναικῶν συνέστη ἐν τινι οἰκίᾳ με ἐνοίκιον, κατόπιν δὲ τὸ τῶν ἀνδρῶν· σήμερον ἡ Ἑταιρία ἔχει πρὸς τοῦτο δύο ἰδιόκτητα οἰκοδομήματα. Ἀπὸ τοῦ 1869 εἰσῆλθον εἰς τὰ ἄτυλα 67,451 γυναῖκες, 70,555 κοράσια, 19,534 παῖδιά, 1,108 νήπια καὶ 548,919 ἄνδρες.

ΠΟΙΗΕΙΣ

—ο—

Η ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΟΥ ΦΙΛΩΝΟΣ.

Σὰς βεβαιῶ περιπαθῶς νὰ γράψω ἐμελέτων,
Κ' εἶχον θέμα ἑτοιμον κ' ἐμπνεομένου στάσιν
Ὅποτε ἔλαθον φαιδρὰν οἱ στοχασμοί μου φάσιν
Κ' ἐκάγχασα τὴν τραγικὴν φενάκην καταθέτων.

Χθὲς ἔτυχε σχολαστικὸν ἐρῶντα ν' ἀπαντήσω,
Ἐκφράζοντα τὸ πάθος του πρὸς τὴν πεφιλημένην
Πῶς ἤρχισα νομίζετε προβλέπων τὴν Ἑλένην;
— Σὲ ἀγαπῶ, ἐφώνησα, ὁ μέλλων ἀγαπήσω.

Κ' ἐκάγχασα τὴν τελετὴν αὐτὴν ἀναπολήσας
Ἀλλὰ ἤτθάνθη πρὸ αὐτὸν παλμούς εὐγνωμοσύνης·
Ὡς ἀποστρέψαντ' ἀπ' ἐμοῦ τὸ βέλος τῆς οὐδύνης
Μὲ κλίσιν ρήματος τὸ πῦρ τοῦ ἔρωτος συγχύσας.

Διότι εἶναι μέγιστος ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
Ὁ προκαλῶν μεῖδιᾶμα, τὸ ἔαρ, εἰς τὰ χεῖλη·
Εὐγνωμοσύνην ὁ θνητὸς καὶ στέφανον ὀφείλει·
Ποῦ εἶναι τὸ μεῖδιᾶμα; εἶναι παντοῦ ὁ θρῆνος.

Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ ὁ στεναγμός, ὃν ἡ πραγματικότης
Ἐκ τῆς καρδίας ἀποσπᾷ ροφῶσα τὴν καρδίαν
Πρὸς τί νὰ διεγείρωμεν κ' ἡμεῖς τὴν ἀθυμίαν;
Πρὸς τί τὸ δάκρυ; ἀρκετὰ θρηνεῖ ἡ ἀνθρωπότης.

Λοιπὸν... ἀλλὰ τί λέγομεν δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον
Ἡ λήθη εἶναι ἀδελφὴ με τὴν εὐγνωμοσύνην
Καὶ πάντοτε εἰς τὴν αὐτὴν ἀποκοιμῶνται κλίσην·
Τὴν χάριν ἐλησμόνησα ἐντὸς λεπτῶν βραχέων.

Ναὶ λησμονῶ ἐνίοτε, ἀλλ' ὅ,τι λησμονεῖται
Τὴν ἐρωμένην τῆς χθὲς, τῆς αὔριον τὰ χρέη

Καὶ τὰ βιβλία τῶν σοφῶν ἐφ' ὧν ἡ λήθη κλαίει.
Θέλετε μνήμην τοκισταὶ προτρέπω νὰ γενῆτε.

Καὶ ἤδη ἄνευ θέματος διέμεινα· νὰ παύσω;
Ἀλλὰ οἱ λογιώτατοι ζητοῦν ἀρχὴν καὶ τέλος·
Καὶ εἶμαι λίαν εὐπαθὴς πρὸς τῶν σοφῶν τὸ βέλος·
Ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ τοὺς ἰδῶ ἵνα τὴν λύραν θραύσω.

Τὴν τῶν οὐνείρων ὑπερβὰς ὁ Φίλων ἠλικίαν
Πολὺ ἠγάπησα, ἀλλ' ὀλίγον ἠγαπήθη·
Πολλάκις ὄρκου ἔρωτος ἀκούων ἐκοιμήθη·
Καὶ ἐρωμένως προδοθεὶς ἠγέρθη τὴν πρωΐαν.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους καὶ πιστὴν ἀπῆντησ' ἐρωμένην
Πιστὴν ὡς εἰς τοὺς ποιητὰς ἐμμένει ἡ πενία
Τὸ ψεῦδος εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἡ ἀνοησία·
Πιστὴν ὡς ὁ ὑπάλληλος εἰς θέσιν νεμομένην.

Οἱ ποιηταὶ οἱ ψάλλοντες τὸ ὄμμα καὶ τὰ χεῖλη
Τὴν κόμην καὶ τὰς παρειὰς τὸν πόδα καὶ τὰς χεῖρας
Πρὸ ταύτης πάσας τὰς χορδὰς θὰ ἔθραυον τῆς λύρας
Δὲν ἔχει τίποτ' ἐξ αὐτῶν τοῦ Φίλωνος ἡ φίλη.

Καὶ τὴν ἠγάπα προσφιλῶς κ' ἐπίσης ἠγαπᾶτο
Κ' εἰς τῆς ζωῆς τὰς ἀτραπούς ἐδάδιζον συγχρόνως
Καὶ ἦτο σύντροφος κοινὸς ὁ βίος καὶ ὁ πόνος
Καὶ εἰς ἐκείνην ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀντανάκλατο.

Πιστὴ, εἰς τὸν αἰῶν' αὐτὸν τὸν μέγαν! ποῖα χλεῦη·
Καὶ τὰς ρυτίδας παλαιῶν αἰώνων ἐκοσμεῖτο
Καὶ εἶχε μεσαιωνικὰς ἀρχάς; λοιπὸν τίς ἦτο;
Ὁ Φίλων τὴν σκιὰν αὐτοῦ περιπαθῶς λατρεῖ.

Γελᾶτε; ἀλλὰ θλιβερά δὲν εἶναι ἡ εἰρωνεία;
Ὁ Φίλων μάτην πανταχοῦ τὴν πίστιν ἐρευνήσας
Καὶ οὐρανὸν καὶ θάλασσαν καὶ γῆν ἀνακινήσας
Ἠράσθη τῆς σκιᾶς αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ.

Γεννᾶται αὕτη με ἡμᾶς, ἀκολουθεῖ πᾶν βῆμα
Καὶ εἰς ἡμέρας ἑορτῆς καὶ εἰς ἡμέρας πένθους
Σκιρτῶμεν καὶ αὕτη σκιρτᾷ καὶ ὁμοιάζει ἐνθους·
Ἄν πάσχωμεν τῆς συμφορᾶς ἀναλαμβάνει σχῆμα.

Οὐδέποτε μνησικακεῖ μᾶς ἀγαπᾷ λαθραίως
Περὶ τὸ σῶμα στρέφεται, συστέλλεται, ἀπλοῦται,
Ὡς φύλαξ ἀπειλητικὴ ἐνίοτε ὀρθοῦται
Καὶ εἶναι πρῶτος φίλος μας καὶ πάλιν τελευταῖος.

Ἰδέτε πῶς ἐκτείνεται ἰσχνὴ καὶ τεθλιμμένη
Εἰς τὴν ἀκτίνα τὴν ὠχρὰν τοῦ δύοντος ἡλίου,
Πρὶν εἰς τὸ σκότος βυθισθῇ τὸ πλῆρες μυστηρίου·
Εἰς τὴν μακρὰν αὐτὴν σκιὰν ὁ θάνατος προσμένει.

Ὅταν τὸ σῶμα ἐκτεθῇ εἰς τὴν ἐσχάτην κλίνην,
Κατὰ τὸν τύπον ἔπεται τῶν φίλων συνοδία.
Πλὴν παραλλήλως ἄλλη τις ἀκολουθεῖ κηδεία·
Σκιαὶ τεσσάρων τὴν σκιὰν κομίζουσιν ἐκείνην.

Καὶ οὕτω βαίνει μὲ βραδύ καὶ τεθλιμμένον βῆμα
Οὐχὶ ὡς σύζυγος Ἰνδοῦ ἢ βία καιρομένη,
Ἀλλ' ἐκουσίως τὸν οὐδὸν, τοῦ τάφου καταβαίνει
Καὶ καταπίπτει μεθ' ἡμῶν νεκρὰ ὑπὸ τὸ μνήμα.

Ὡ μόνε σύντροφε πιστὲ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου
Δὲν εἶσαι ἑλλειψίς φωτός καὶ σύμβολον τοῦ πόνου
Τοῦ μεθ' ἡμῶν βαδίζοντος διὰ παντός τοῦ χρόνου
Ἔως οὐ χάσῃ ἡ ψυχὴ τὸ θάλλπος τοῦ ἡλίου.

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

(Ἐκ τῶν ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ τοῦ Βίκτωρος Οὐγγώ.)

Ὅπεις νέας τὸ ψυχρὸν νὰ φάγῃ εἶδον μνήμα,
Φεῦ! γέγραπται ἐς τὸν ἄνατον νὰ δίδεται ἐνθῦμα.
Τὸ χόρτον, δρέπανον δὲ ἐκ τῶν ἀγρῶν νὰ κόπτῃ,
Τὸ πλοῖον πορευόμενον εἰς βράχους νὰ προσκόπτῃ
Ναί, γέγραπται εἰ χορευταὶ νὰ θλίβουν μὲ τὰ πόδα
Εἰς μέθην ἄρρητον χοροῦ τῆς κόμης των τὰ πόδα.

Τὸ ὕδωρ πρέπει τῆς πηγῆς νὰ ἐξαντλῇται ῥέον,
νὰ χύνη φῶς ἢ ἀστραπὴ πλὴν φῶς τι στιγμιαῖον.
Φεῦ! ἐς τοῦ Μαρτίου γέγραπται τὰ φύγῃ ἕνα ἕνα
νὰ κλίνωσι τὰ νεαρὰ φυτὰ μας τὸν αὐχένα,
καὶ τὰ εὐώδη ἄνθη των νὰ πίπτουν μαρμαίνα.

Ἰδοὺ ὁ βίος. Μετ' αὐτὸν θανάτου νύξ ζοφώδης
καὶ μετ' αὐτὴν ἐξέγερσις, ὁ οὐρανός, ὁ ἄδης!
Εἰς τὸ εὐρύ κι' ἀπέραντον συμπόσιον τοῦ βίου
ἐν πλῆθος παρακάθηται μετ' ἡθους γαλήνιου.
Πλὴν τῶν ἐκεῖ πολυπληθῶν συνδαιτημόνων πόσοι
τὰς θέσεις των ἀφίνουν, πρὶν τὸ δεῖπνον τελειώσῃ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΓΚΩΜΑ, Βιογραφίαι Ἀδόλφου Κρεμιέ καὶ Θορουάλδσεν. — Τί ἐστὶν Ἱστορία (Συνέχ. καὶ τέλος). — ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ, Τελευταία περιήγησις τοῦ Λιδιγκστῶνος. — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, Ὁ νέος γράφων τηλεγράφος, Ὁ πλανήτης Ζεὺς. — Διάσημοι πολυφάγοι. — ΛΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ Τῇ ΔΥΣΕΙ, Νεωτέρα κοινωνία. — Οἱ Νέοι Αἰχμάλωτοι (Συνέχεια). — Ἡ Κυανὴ Σημαία. — Ποικίλα. — Ποιήσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἀδόλφος Κρεμιέ. — Θορουάλδσεν. — Λιδιγκστῶν. — Ὁ γράφων Τηλέγραφος. — Ὁ πλανήτης Ζεὺς. — Φρεϊσινέ. — Λεπέρ. — Δουξ Δεκαζ. — Σαὶν Βαλλιέ. — Οἱ νέοι αἰχμάλωτοι. — Ὁ Μέγας Ἅγιος.

■ ■

Ὡ πόσαι νέαι ἔθανον — Ροδόχρους ἦτο μία
εἰς ἄλλην θεῖα ἤρχετο ἀγγέλων μελωδία
ἑτέρα ὑπεστήριξε ἐν μέτωπον ὀδύνων
κ' ὡς τὸ πτηνὸν ἀνίπταται μικρὸν τὸν κλάδον κλίνον
τὸ πτώμα φεῦ! τὸ σῶμά της ἐσύτρινεν ἀφίνον.

— ο —

Μία ὡγρὰ εἰς ἑξαψιν κρυφίων ἀληθόνων
ἐν ὄνομα ἐπρόφερε λητμονηθῆν πρό χρόνων.
Ἐσθέσθη ἄλλη ἀφανῶς ὡς ἄσμά τι τῆς λύρας,
ὕπ' ὀλεθρίας καὶ σκληραῖς κατατρεχθεῖσα Μοῖρας
ἑτέρα πάλιν τὰ δεσμὰ ρηγνύουσα τοῦ βίου
γλυκὺ εἶχε μεδίσμα ἀγγέλου οὐρανοῦ.

Ὅλαι λεπταί, χαρίεσσαι, ὡς ἄνθη μαρνανθεῖσαι.
Ὅς Ἀλκυόνες ἐς τῆς ζωῆς τὰ ὕδατα πνιγεῖσαι.
Περιστεραὶ ἃς ὁ Θεὸς ἐς τὸν κόσμον εἶχε στείλῃ
καὶ αἵτινες γελόεσσαι ἦδ' εἶχον ἀνατείλλῃ,
μὲ ἡρεμοῦντα ὄμματα, μὲ μειδιῶντα χεῖλη. . .

Ὡ πῶς νεκραὶ νῦν καίτονται ἐς τοῦ μνήματος τὸ
[χῶμα]
τοσαῦτα νύαι θελκτικαὶ μὲ ἐσβεσμένον ὄμμα;
πῶς εἰς πυθμένα ζοφερόν νῦν μένουσιν ἐρριμένα
Τοσαῦτα ἄνθη πρότερον μὲ κάλλος ἐπτεμμένα;
Ὡ ἄρετέ με, ἔρμαιον τῶν παρελθόντων πόνων
νὰ πλανηθῶ περίλυπος ἐς τὰ βάθη τῶν ὀρυμάνων.

ΝΙΚΟΚΛΗΣ Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ.

Καὶ δεῦτερον λαμβάνομεν τὴν τόλμην νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπιεικῆ συγγνώμην τῶν ἀναγνωστῶν διὰ τὰς ἑλλείψεις τοῦ Α'. Φυλλάδιου· ἀλλ' ἀφοῦ ἀναγνωρίζομεν τὸ σφάλμα μας πιστεύομεν ὅτι τὸ ἀείποτε ἐπιεικὲς δημόσιον θὰ μᾶς συγχωρήσῃ καὶ ὑποσχόμεθα ὅτι ὅχι μόνον εἰς τὸ ἐξῆς θὰ καταβάλλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν νὰ ἀνταποκριθῶμεν πρὸς τὰς δικαίας τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν ἀπαιτήσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν πρώτην ταύτην ἑλλειψιν θὰ ἀναπληρώσωμεν λίαν προσεχῶς.